

**MAÇIN
SONUNU SEN
BELİRLE**

Hakan Algan

TEŞEKKÜR

Bu kitabı yazmam konusunda ısrarlı davranıőları ve motivasyonu için ablam Meltem Algan Bal`a, Eniştem Tayfun Bal`a, Rahatsızlığımın en başından beri sanki kendisi çok sađlammiő gibi beni yalnız bırakmayan annem Hatice Algan`a, hayatım boyunca elinden geldiğince bana destek olmaya çalışan babam Hikmet Algan`a, Ablam ve eniőtemin bizlere en büyük armağanları olan ve bana yaşama sevinci veren yeğenlerim bal bceğim Zeynep Ezgi Bal ve uğur bceğim Beste Ece Bal`a, kitabımı okuyarak editoryal tavsiyelerini benden esirgemeyen üniversiteden hocam sn. Prof. Dr. Alaeddin Bobat`a sonsuz teşekkürler.

SUNU

“**Bir şeyin değeri, yitirilince anlaşılır**”. Bu özdeyişin önemini ancak değerli bir şeyini yitirmiş olanlar anlayabilir. Özgürlük, barış, dostluk, adalet, hukukun üstünlüğü, huzur ve güven gibi evrensel değerler yitirildiğinde, bundan herkes kendi payına düşeni alır ve önemi de o zaman anlaşılır. Sağlık bu değerlerin belki de en önde gidenidir. Ve değeri, sağlık yitirilince anlaşılır....

Multiple Skleroz(MS), beyni ve omuriliği tutan özbağıışıklık hastalığıdır. Genç erişkinlerde en sık görülen nörolojik bozukluktur. Yalnızca Amerika Birleşik Devleti’nde yaklaşık 350.000-400.000 doktorlarca tanı konmuş kişinin olduğu bilinmektedir. Ülkemizde bu sayının 40.000-50.000 aralığında olduğu tahmin edilmektedir. Hastalığın nedeni daha tam olarak anlaşılmamış olmakla birlikte, genetik ve çevresel etkenlerin birleşimiyle ortaya çıktığına inanılmaktadır. İki sözcükten(**Multipl Skleroz**) oluşan hastalığın birinci sözcüğü **Multipl** (çoklu ya da çoğul), hastalığın bir ya da daha çok bölgede etkin olup, bir veya daha çok belirti (semptom) vermesinden; **Skleroz** ise vücudun savunma gözelerinin myelin kılıfına saldırması sonucu, bu kılıfı sertleştirerek işlevsiz duruma getirmesinden gelmektedir. Bu işlevsizleştirme sonucunda plak adı verilen doku bozukluğu MS’i ortaya çıkarmaktadır.

Hastalığın ilerlemesi alevlenmeler ve iyileşmeler biçimindedir. Yine hastalığın düzeyine göre bu döngü süreleri

değişiklik göstermektedir. Hastalığın etkilediği kişiler çoğunlukla 20-40 yaş arası erişkinlerdir. Kadınlarda görülme sıklığı erkeklere oranla iki kat daha fazladır. Hastalığın coğrafyası da, ekvatorдан kutuplara doğru gidildikçe genişler.

Her MS hastasındaki gelişmeler zaman ve belirti olarak ayrılık göstermektedir. MS hastalığının belirtileri veya bulguları; kasların birbirleriyle ilişkisiz çalışması sonucu istemli hareketlerin düzensiz seyretmesi ve vücut hareketlerinde düzensizlik(**ataksi**), ayak tabanı bir cisimle çizildiğinde baş parmakların yukarı doğru açılması(**Babinski bulgusu**), bulanık ya da çift görme, gözbebeklerinin istemsiz hareketi(**nistagmus**), belirli bir kas veya kas grubunda birbiri arkasına meydana gelen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleri ile belirgin durum(**klonus**), beceriksizlik, konuşma bozukluğu(**dizartri**), duyguların kolayca değişebilmesi, yorgunluk, sinirlerdeki bozunma nedeniyle kasların işlev yapamaması sonucu ellerde felç, vücudun tek tarafını tutan felç durumu(**hemiparezi**), yalnızca bir kol veya bir bacağı tutan felç(**monoparezi**), hiperaktif derin tendon refleksleri (**dizkapağı refleksi gibi..**), his kaybı, uyuşma ve karıncalanma hissi(**parestezi**), sık idrara çıkma ve idrar kaçırma (**inkontinans**), erkeklerde iktidarsızlık, eşgüdüm bozukluğu (**inkoordinasyon**), denge kusuru ve baş dönmesi olarak açığa çıkmaktadır.

Bu belirti ve bulgular, hastalığın düzeyine göre birkaç hafta ile aylar, hattâ yıllar boyunca devam eder ve her atakta farklılık gösterebilir. MS'in özelliği çoğul(multipl) olduğundan genellikle birkaçı bir arada bulunabilir.

Hastalıkla ilgili bu açıklamalardan sonra gelelim kitabın yazarı **Hakan ALGAN**'a...

Neşe dolu bir insan. Espriyi, duygulu ve duyarlı.

Gülümseyişi, olaylara yaklaşımı bambaşka. Aslında yaşamla dalga geçen ancak bir o kadar da ciddiye alan bir insan. Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi'nde, 1989 yılında başlayıp 1996 yılı Şubat ayındaki mezuniyetine değin geçen yaklaşık 6.5 yıl. O zamanlar Hakan'da herhangi bir hastalık belirtisi yok. Sağlıklı her insan gibi davranıyor. Annesi ve babası ile tanışmamız, derslerde yaşadığı sorunlar, duygusal ilişkileri falan derken geç gelen mezuniyet ve gerçek yaşama başlayış bir film şeridi gibi geçiyor belleğimden.

Mezuniyetten sonra, arasıra Hakan ile olan iletişimin devam etmesi sonucunda nerede neler yaptığı hakkında bilgi alabiliyorum. MS hastalığına yakalanmış olmasını ise hayli geç öğreniyorum. O ana değin MS hastalığı konusunda yalnızca kulaktan dolma bilgiler var aklımda. Ancak, Hakan bu hastalığa yakalandıktan sonra daha bir ilgi duyup araştırdığımda MS hastalığının ne kadar sinsi ve ne kadar ciddi bir sorun olduğunu anlayabiliyorum. Sanırım Hakan Algan da MS hastalığına yakalandıktan sonra sağlıklı olmanın değerini ve önemini daha iyi anlıyor ve kitabında da öyküler biçiminde "**halklaştırarak**" anlatıyor.

Halklaştırma(vulgarisation) bilimsel bir konuyu, o bilimi ya da konuyu bilmeyen halka anlatabilecek biçimde yazmaya, anlatmaya deniyor. Birtakım insanlar ve özellikle de bilimadamları nedense halklaştırılmış olan yapıtları küçümsüyor hatta aşağılıyorlar. Çünkü "**bazı bilimcilere**" göre "**halklaştırılmış olan**" bayağı, aşağılık ya da küçüklük anlamına geliyor. Halkın anlayacağı düzeyde yazmak bilimciye yakışır mı? Ben tam tersini düşünüyorum. Bilimsel olgu ya da konuların halklaştırılarak yazılması bilimsel yazılmasından daha zordur. Çünkü bilimi halklaştırmak için, önce o bilimi ya da konuyu gerçekten çok iyi bilmek, sonra kendisine anlatılacak halkı çok iyi tanımak gerekir.

Hakan ALGAN bilim adamı olmadığı için zaten böyle bir sorun yaşamadığı gibi hem konuyu yaşayarak öğrendiği hem de halkın içinden geldiğinden yazdığı öykülerle başka bir tad katıyor kitabına. Yalnızca hastalığında yaşadıklarını değil, aynı zamanda da “**yaşamak direnmektir**” dercesine hastalıkla mücadele yöntemlerini de koyuyor ortaya. Kısacası sık sık acıtmasına karşın, hem güldürüyor hem de düşündürüyor...

Bu kitabı yalnızca MS hastalarının değil, her sağlıklı ve sıradan insanın okuması gerektiğine inanıyorum. “**Bilinçli hasta olmanın da bir değeri olmalı**” değil mi?

08.05.2014

Prof.Dr.Alaeddin BOBAT

Kartepe/Kocaeli

ÖNSÖZ

Merhabalar;

Bu kitapta on yılı devirdiğim kronik bir rahatsızlık olan MS'le olan birlikteliğimizi anlatmaya çalıştım. Sadece MS hastalarının değil tüm kronik hastaların ve yakınlarının okuduğunda kendinde bulabileceği bazı şeylerin yanında, faydasını gördüğüm ufak tefek tavsiyelerim de olacak. Bazı komik olabilecek anılarım yanında maalesef hoş olmayan anılarımı da sizlerle paylaştım. Umarım okurken hem eğlenir ve hoş bir tebessüm yüzünüzde belirir hem de “evet ya! bak bir de böyle yapmayı deneyelim” diyerek hayatınızda yeni kararlar almanıza vesile olur.

Bu kitapta; bazı sorunlarımızı ve bazı sorun sandıklarımızı bulacaksınız. Belki de hayata bakış açınız olumlu yönde değişecek.

Az sonra okumaya başlayacağınız kitabımdaki her şey gerçekten yaşanmış olan öykülerdir.

Şimdiden hepinize eğlenceli vakit geçirmenizi dilerim.

1- TEŞHİSİN ONAYI

“Hiç kimseyi odama göndermeyin ve hiçbir telefon bağlamayın...”

Doktorum MR`larımı bakıp da sekreterine dahili hattan bu telefon görüşmesini yapma ihtiyacı duyunca, bir an için kafamdan aşağı kaynar sular döküldü.

“Siz MS`siniz...”.

Ben de bir şey diyecek sandım.

“O teşhisi Antalya`da zaten koydular, adını bile ilk kez duyduğum bir rahatsızlığı araştırdığımda bu konuyla ilgili ülkedeki en iyi hekimlerden biri olduğunuzu öğrendim ve onun için size geldim. Bu nedir ve ne yapmam gerekiyor?”

“Multiple Skleroz merkezi sinir sistemi ile ilgili olup...”

“Hocam lütfen benim gibi basit, sıradan insanların anlayabileceği bir şekilde anlatır mısınız?”

“Ne işle meşgulsünüz?”

“İnşaat sektöründe çalışıyorum”

“İyi o zaman. Size bunu elektrik kabloları örneği ile vereyim. Beynimizin ve omuriliğimizin etrafı myelin dediğimiz bir tabaka ile kaplıdır. Bunu kablonun etrafındaki

plastik izolasyon kısmına benzetebiliriz. Plastik kısım zedelenirse ne olur?”

“Elektrik kaçağı olur ve sigorta atar”

“Evet. Sizde kaçak var ve bu yüzden beyin komutlarını iletmiyor. Böylece hareketleriniz kısıtlanıyor”.

Bundan anladığım kadarıyla beynimi trafo olarak düşünürsek fazla ısındığından trafoyu patlatmışım. Ben bunu normal karşılayabilmişim ama 32 yaşındaki kocaman bir adamın yanında doktora gelen ve şu anda salya sümük ağlayan annemi nasıl teselli edecektim onu bilemiyordum. Aklıma bir şey gelmişti ama bunu yapmak zordu. Neticede karşımda duran profesör oldukça otoriter görünümüydü ve espri anlayışı nasıldı bilemiyorum. Daha tebessüm ederken bile görmemiştim. Ama sonuçta annem pek iyi gözüküyordu ve yapmalıydım. Hemen ayağa kalktım ve anneme dönerek sert bir şekilde;

“Senden beklemezdim” dedim.

Annemin şaşkın bakışları altında doktor hemen karşılık verdi;

“O ne yaptı ki? Kendin yapmışsın”.

“Bırakın hocam, ben inşaat sektöründe çalışıyorum ve üçkâğıtçı müteahhitleri bilirim. Maliyeti düşürmek için ucuz malzemeleri kullanırlar ve sonra da hemen arıza yapar. Benim müteahhit kim? İşte bununla babamın ortaklığı. Yani kabloların sorumlusu bunlar.”

Amacıma ulaşmıştım. Ortamdaki gerginlik yerini gülüşmelere bırakmıştı. Gözlerinden gene yaşlar süzülüyordu annemin ama yüzünde de gülücük oluşmuştu.

“Bu zamana kadar hiç böyle bir haberi bu şekilde karşılayan bir hastam olmamıştı.”

“Peki, ne yapacağız hocam?”

“Öncelikle moral çok önemli, sinirlenmeyeceksin, stresten uzak duracaksın, uyku düzenine dikkat edeceksin, günde 8 saat uyuyacaksın, bedenini yormayacaksın, Akdeniz mutfağı ile besleneceksin, sigara kullanıyor musun?”

“Evet”

“Bırakacaksın, alkol de aynı şekilde.”

Sigarayı bırakmak çok zordu, düzenli uyku da öyle. Zaman geliyordu bir gün uyuyor bir gün uyumuyordum. Stresten uzak durmak!.. Nasıl olacaktı ki? Ne iş yaparsan yap stresin içinde olacaktın. Sinirlenmemek!.. Kim bilerek sinirlenirdi ki? Neticede sinirlenmek bir reflekti. En uygunu Akdeniz mutfağıydı. Antalya`da oturuyordum ve dolayısıyla mutfağım da Akdeniz`de olmuş oluyordu. Mutfaktan çıkan her şey de Akdeniz mutfağı...

Annem ve ben o muayenehaneden çıkmıştık ama ikimizin kafasında da belki milyon tane soru vardı. En önemlisi de bundan sonraki hayatım nasıl olacaktı? Süregelen hayatıma devam mı edecektim, yoksa hayatımın gidişini değiştirecek miydim? Anneme baktığımda muayenehanede doktorun ilk uyarısı tekrar aklıma geldi. Gülmeye başladım. Ankara`nın soğuğunu bazıları bilir. Ayazı sağlamdır. Randevumuza gitmeden önce kafamı üşütmemem için sıhhiyede dolaşırken yün bir bere almıştık. Sonuçta arıza kafadaydı. (yanlış anlaşılmasın, beyinde bir sıkıntı vardı) Kafamda bere muayenehaneye gittiğimizde doktor;

“Bu ne?” dedi.

Annem de;

“Bere” deyince, doktor;

“Bu hastalık sıcağı sevmez” dedi. Annemin 5 yaşında yaramazlık yapmış bir çocuğun bakışlarıyla kafamdaki bereyi çıkarışımı ve çantasına koyuşunu hepimiz görmeliydiniz.

Aslında annemin şaşkınlıkları ve espri bombardımanı daha Antalya`dan yola çıkarken başlamıştı. Dedim ya teşhisim Antalya`da konmuştu ve Ankara`ya detayları öğrenmek için gidiyorduk(teşhisimle ilgili anılarımı da ilerleyen sayfalarda anlatacağım). Çantalarımızı verirken kafamı bagaj kapağına çarptığımda benden çıkması gereken “ah” sesi annemden çıkmıştı. Koltuğuma otururken kafamı yukarıdaki rafa çarptığımda da ses gene annemden çıktı, Ankara`ya geldiğimizde bagajımızı alırken kafamı gene bagaj kapağına çarptım -sonuçta dengesiz dengesiz yürüyordum- ve bu sefer annemden sert ve farklı bir ses çıkmıştı;

“Çok sağlam bir şeymiş gibi sağa sola vurup durma sunu!..”

Muayenehaneden çıktığımızda hemen bir araca binip gitmeyi teklif eden anneme; sanki doktordan duyduklarımıza inat biraz yürüyelim dedim. İkimiz de sanki ringden sağlı sollu yumrukları yemiş bir boksör gibi kroki durumunda Kavaklıdere`den Kızılay`a kadar yürümüşüz. Bu yürüyüşümüzde aramızda geçen konuşmadan sadece annemin söylediği bir cümleyi hatırlıyorum;

“Sen nelerin üstesinden geldin. Bunu da beraber yeneceğiz.”

Haklıydı neleri yapmıştım. Çoğu kişinin imkânsız

gibi gördüğü şeyler yapmışım. Mesela okulumu 6,5 yılda bitirmiştım ama kâğıt üzerinde. Pratikte 1,5 yılda falan. Nasıl mı oluyor? Son yılda 32 ders vermişim.

O gazla ve hala devam eden annemin destekleri ile 10 yılı devirdim...

Bu dönem içinde gerçekten kendimi ifade edemediğim zamanlar da oldu. Neler hissettiğini anlatmak bile çok zor. Mesela ani hareket ettiğinde ne olduğunu anlatacak kelime yok. Belki de bu kitabı onun için yazmaya başladım.

2- TEŞHİSİN KOYULMASI

Uzunca bir zamandır göz ve denge ile ilgili sorunlar yaşıyordum. Nasıl yani diye soranlara açıklama yapayım... Hani büyük rakıyı içtikten sonra nasıl olunuyorsa aynen öyle. Sürekli sarhoş gibiydim. Bütün normal insanlar gibi göz doktorundan defalarca randevu almış ve muayene olmuşum ama hala bir şey bulamamışlardı ve aynı çift görme sorunum devam ediyordu. Dengemle ilgili ise akla ilk gelen orta kulak için ise Kulak-Burun-Boğaz polikliniklerinden randevu alıyor, muayene oluyordum ve onlar da bir şey bulamıyorlardı. Her sağlık kurumunu dener olmuşum. Gittiğim bir özel hastane bana işleyişlerinin o şekilde olmadığını, rehber hekimle görüşmemi ve onun sevk edeceği poliklinikte muayene olabileceğimi söyledi. Ben de öyle yaptım. Rehber hekime durumumu anlattığımda bana nörolojiden randevu almamı söyledi. Alakasını anlayamamıştım ama neden böyle olduğumu da bilmek istiyordum. Hayatım boyunca bütün dualarımı hak eden rehber hekimin yönlendirdiği dualarımın geri kalanını da hak eden nöroloğa gittiğimde muayeneden sonra benden beyin MR'ı istedi. Hemen MR çekirtmeye gittim. Üzerimde de fazla nakit olmadığından ilk önce MR'ın fiyatını sordum;

“Beyin MR'ı kaç?”

“150 milyon”

“Yok ben bir kere çektirip gideceğim, makine sizde kalsın...”

“Hım!!!!”

“Ne bu böyle ya!.. Köşedeki kırtasiyede renkli fotokopi kaç para biliyor musun?”

On yıl öncesi için iyi paraydı. Beyni satsan o kadar para veren olmaz ama ne yapacaksın? Mecbur çektirecez. Ben de öyle yaptım. Yaptım ama hayatında ilk defa MR çektiren biri olarak o makineyi icat edenin daha önce bateristlerle bir sorun yaşadığına ve onlardan intikam için bu makineyi yaptığını karar verdim. Akşam olduğundan oradan da eve gittim. Eve gittiğimde ise sürprizle karşılaştım. Şimdi ne olduğunu, o zaman ise ne seyrettiğimi hatırlamadığım bir gösteri için komşumuz, kendisi ve bizler için bilet ayarlamış. Evdeki herkes de gitmek istiyor ve götürebilecek bir kişi var. Tahmin edin kim? Gittim ama aklım sürekli çektirdiğim MR`da idi. Kaba tabiri ile;

“ Boru değil, beyin MR`ı”

Gittiğimiz oyun neydi? Kimler oynuyordu? En ön sırada mı yoksa en arka sırada mı oturuyorduk hiç hatırlamıyorum. Hatırladığım tek şey asker arkadaşım Erdal ile yaptığımız telefon görüşmeleri idi. Hem erken gittiğimiz oyunda, oyun başlayasıya kadar, hem arada hem de oyun bittikten sonra bizimkilerden uzaklaşarak yaptığım telefon görüşmesi. Erdal da olayı benimle yaşamak zorunda kalmıştı ama hiç şikâyet etmediği gibi sürekli teselli etmeye çalışıyordu.

“ Dur bakalım yarın sonuçları bir al da ne olduğunu öğreneyim.”

Sabahı zor ettim. Sonucunu da öğleden sonra vereceklerdi. Aklım sürekli sonucun ne olacağına idi ve işle ilgili hiçbir şey yapamıyordum. Derken gittiğim özel

hastaneden doktor aradı. Meğer onlar sonucunu almışlar bile.

“Hakan bey; MR sonuçlarınızı aldık, sadece terlik ve pijamalarınızı alıp 10 gün kadar misafirimiz olur musunuz?”

“Hiç müsait değilim, başka bir yere sözüm var” demeyi çok istedim ama diyemedim.

“Hocam sıkıntılı bir durum mu var?”

“Geldiğinizde açıklayacağım, telefonda anlatmak çok zor.”

Telefonu yüzüne mi kapattım, görüşürüz mü dedim, öptüm mü dedim hatırlamıyorum ama asıl sorun şimdi başlıyordu. Evdekilere ne diyecektim?

“Sebebini bilmediğim bir nedenden dolayı 10 günlüğüne hastaneye yatmaya gidiyorum”

“Sorun ne?”

“Bilmiyorum ama beyinle ilgili bir şeymiş.”

Böyle bir muhabbet çok saçma olurdu. En iyisi sorunun ne olduğunu öğrenesiye kadar onlardan bunu gizlemektir, sonra nasıl olsa ben de öğrenip onlara anlatırdım.

Eve girdiğimde annem evde yoktu, babam da televizyon seyrediyordu. Bunlar benim için avantajdı. Bu arada dengem de o kadar bozulmuştu ki artık iki arkadaşımın desteği ile yürüyebiliyordum. Yavaşça girdiğim evde üst kattaki odamdan pijamalarımı ve bir çift terlik alarak kapıda babama aklıma ilk gelen yalanı bağırarak söyledim;

“Baba ben Fethiye`ye iş görüşmesine gidiyorum, görüşürüz.”

“Tamam”

Gitmeden önce dükkâna da gidip sekreterimi tembihlemeliydim ve öyle de yaptım ya da yaptığımı sandım.

“Birgül, sakın annelere bir şey söyleme, ne olduğunu ben de bilmiyorum. Söz ver bana.”

“ Ama Hakan abi...”

“Aması maması yok. Buralar sana emanet, söz ver bakalım anneme, babama bir şey söylemek yok.”

“Tamam söz.”

Her aile ferdi için ayrı ayrı söz alamazdım ki. Ne bileyim Ankara`daki ablamı arayacağını...

Hastaneye doğrudan doktorun yanına gittim ve merakla sordum;

“Hocam neler oluyor?”

“Hakan bey MS siniz...”

“Teşekkürler siz de çok iyisiniz...”

“Yok MS siniz. Yani Multiple Skleroz”

“Haaaa iyi öyleyse ben de bir şey var sanmıştım. O ne ola ki?”

“Merkezi sinir sistemi rahatsızlığı”

“Hocam ölecek falansam söyleyin; ticaretle uğraşıyorum ve borç var olacak var.”

“Yok yok ölümcül bir şey değil.”

“Ne o zaman? Nedir bu? 10 gün ne yapacağım ben burada ameliyat mı olacağım? Neden geldim? Eski halime dönebilecek miyim?”

“Yok ameliyat olmayacaksınız, sadece puls tedavisi dediğimiz damardan kortizon alacaksınız ve kısmen eski halinize dönebileceğinizi umut ediyorum.”

O gece aldığım bu yeni haber beni sabaha kadar düşündürdü. Kısmen derken ne demek istemişti. Üstelik o da kesin değildi. Umut ediyordu. Ayakta zor duruyordum, sadece ayakta mı durabilecektim yoksa her hafta yaptığımız halı saha maçlarına devam edebilecek miydim? Hepsi gene soru işareti idi.

Sabah olduğunda rutin kontroller yapıldıktan sonra kapı açıldı ve ablamla eniştem karşımdaydı. Ankara'dan gelmişlerdi ve nasıl haber aldıklarını düşünürken sekreterimden aldığım söz geldi aklıma;

“Annene ve babana hiçbir şey söylemeyeceğim, söz veriyorum”

Ablam, eniştem, yeğenlerim, amcam, teyzelerim vs bu söze dahil değildi tabii. Hepsi için ayrı ayrı mı söz alacaktık. Aynı sözü sürekli gittiğim, ilaçlarımla ilgili bana elinden gelen bütün desteği yapan eczacım Hasene ablamdan da almıştım. İlaçlarım oradan geliyordu. Daha sonra söyledikleri aynen şöyleydi;

“Annen ilaç almaya geliyor, sana söz verdiğim için bir şey söyleyemiyorum. Bunu bir daha bana yapma lütfen Hakan.”

Büyük bir şaşkınlıkla;

“Ne işiniz var burada?” diye sormamla eniştem lafi yapıştırdı;

“Bak gördün mü? Ne kadar çok sevindi.”

Zaten eniştem de tanıştığımdan beri bana hiç eniştelik yapmadı, hep ağabeylik yapmıştı. Gene bir ağabeylik daha yapıyordu. Bu arada da hastanede yattığı duyulmaya başlamıştı. Ankara`daki arkadaşım Okan hangi hastanede yattığını bile öğrenmiş ve cep telefonum bile alındığı için oradan beni aramıştı;

“Hakan geçmiş olsun neyin var?”

“Anlamadığım bir şeyler söyledi doktor ama çift görüyorum ve dengem bozuk”

“Nasıl yani?”

“Hani bir büyük rakı içersin de çift görüp yalpalarsın ya, öyleyim işte.”

Bakış açısı biraz farklı oldu onun;

“Çabuk çık oradan, biz o hale gelebilmek için dünya kadar para veriyoruz rakıya.”

“Hadi Okan öptüm, görüşürüz.”

Neyse ablam ve eniştemle olanları konuştuk ve doktorun MS diye bir şey dediğini anlattım. Meğer bunun ne olduğunu bilmeyen bir tek ben varmışım. Onlar da biliyorlarmış bu rahatsızlığı. Birkaç gün sonra da annem ve babamı karşısına almış ve onlara durumu anlatmış. Sonuna da eklemiş;

“Doktor sinirden ve stresten uzak kalacak dedi, o

yüzden hastaneye gitmeyin”

Onlardan bu sözü almış ama özellikle ana yüreği dayanmamış işte, hemen ilk fırsatta ablaları ekip hastaneye koşmuşlar. Bense hastane odamda halen çift gördüğüm için zorlukla hafif çapraz baktığımda tek görebildiğim televizyonu seyrediyordum ki kapının açıldığını ve arkasından babamın sesini duydum;

“Kalk kalk numara yapma, sen hayata metelik vermeyen adamsın”

Aniden dönüp baktığımda aman Allah`ım ne göreyim annem de babam da ikişer tane ve iki kapının önünde duruyorlar.

“Baba Allah aşkına yapma birinizle baş edemiyorum ikinizle birden nasıl baş edeyim?”

Annem atıldı;

“Hakan iyi misin?”

“Ben iyiyim de doktor pek iyi sayılmaz, anlamını bilmediğim bir şeyler söyleyip duruyor”

“Bu serumla verdikleri ne?”

“Bilmiyorum, galiba gazım bitmiş gaz veriyorlar.”

“Ne oldu oğlum sana böyle?”

“Anne bilmiyorum ve bilmediğim için size bir şey söylemedim, hadi siz de eve gidin. Bana gayet iyi bakıyorlar, merak etmeyin.”

Onlar gittikten sonra kapı çaldı ve hasta bakıcı girdi

içeri. 5 çayıymış.

“Merhaba, ne alırsınız?”

“Ben bir rakı alayım sek ve buzsuz olsun, yanında beyaz peynir, kavun olsun”

“Ramazandan sonra inşallah”

Ramazan ayında olduğumuzu bile unutmuşum. Üstelik sadece şaka yapmıştım. Çay bisküvi falan derken günler geçti ve taburcu oldum. Nispeten daha iyiydim ama eskisi gibi de değildim. Sadece dengem ve görüşüm biraz düzelmmişti. Zaten son günlerde de hemşirelerin öyle demeyin Hakan bey diye ikaz ettiği, kafeteryadan döndüğümde asansörden inip koridorun başında bağırarak söylediğim;

“Merak etmeyin, dengesiz hastanız geldi” lafını da söylemiyordum.

3- HASTANEDE YATMANIN AVANTAJLARI

Taburcu olduğuma en çok doğru dürtüst yemek yiyebileceğim için seviniyordum. Günlerdir tatsız tuzsuz yemekler içimi baymıştı. Eve döndüğümde öğle yemeği zamanıydı ve acıkmışım da. Masaya oturduğumda kâbus gibiydi. Her şey tuzsuzdu. Meğer kortizonu yüksek dozda almışım ve belli bir süre daha sıfır tuzlu ürünlerle beslenmem gerekiyormuş. Aklınızda bulunsun; kortizonlu ilaçlar kullandığınızda sakın ola ki tuzlu şeyler yemeyin. Kortizon alıp da kilo aldım diyenlerin kilo alma sebebi tuz tüketmeleri. Hem vücuda su toplanmasına sebep oluyor, hem de karaciğer ve böbreklere zarar veriyor. Ayrıca kortizon aldığınız zaman kalsiyum takviyesi de almalısınız. Kortizon kemiklerdeki kalsiyumu da çekiyor.

Bu arada ablamlar da Ankara`ya dönüş hazırlıklarına başlamışlardı. Onları uğurladıktan sonra sanki aylardır uzak kaldığım dükkâna uğrayayım dedim. Ben de dükkâna gittim. İşle ilgili hiç bir şeyden bahsedilmiyordu. Doktor sağlam tembihlemiş. Turist misali gidip döndüm. Nereden bilebilirdim ki birkaç yıl sonra artık işimi takip edemeyeceğimden dolayı kapatmak zorunda kalacağımı.

Aslında hastanede yatmanın iyi tarafları da vardı. Dostlarını tanıma imkânın oluyordu. Dost olarak bildiğin kişilerden bazıları, orada olmadığım halde öğle yemeklerini yemek için dükkâna uğrarken, hastanede yattığım sürece bir kere olsun ziyaretine gelmiyorlardı. Bunun yanında hiç tahmin etmediğin kişilerse hemen her gün ziyaretine geliyor,

ihtiyacını soruyor ve durumunu doktorunla konuşuyorlardı. En komiği ise mal aldığım firmanın sahibiydi. Ben taaa İstanbul'dan ziyaretime geldi bak görüyor musun diye düşünürken; yıllar sonra ölüp ölmeyeceğime bakmak ve alternatif bayiler bulabilmek için geldiğini öğreniyorum. İnsan işte. Diğer taraftan taburcu olduktan sonra, liseden dostum Cüneyt Afyon'dan Antalya'ya geldi, kapıdan içeri girdi, bana baktı;

“Bir şeyin yok” dedi ve Afyon'a döndü.

Dükânları aynı sokakta bulunan esnaf arkadaşlar da ziyarete geldiler. Toprağı bol olsun emlakçı Haluk abi, mahallemizin Cemil İpekçisi Terzi Durmuş abi ve Berber. Özellikle Haluk abi çok matrak bir adamdı. Hepsi bana moral vermeye çalışıyorlardı. Haluk abi ikinci evliliğini yapmış ama karısına hala;

“Senden sonra ölecem, üçüncüyü de alacağım” diye diye öldü.

Bana moral vermek için mi yoksa üçüncü için hazırlık yapmak için mi bilmiyorum ama bana sürekli;

“Hemşireler nasıl? Çakaaaalllll... İyi olmasa yatmazsın sen hastanede” deyip duruyordu.

Durmuş abi ise;

“Ortağım neyin var şimdi?”

“Tam ben de anlamadım abi, sarhoş gibiyim.”

“Rakı sarhoşluğu mu, votka sarhoşluğu mu?”

“Abi ne fark eder?”

“Sen çıktuktan sonra ona göre masa kuralım. Rakı sarhoşluğuysa, votka masası, votka sarhoşluğuysa rakı masası kuralım diye soruyorum!..”

Oldukça ciddi olan berberimiz ise hastaneden çıktuktan sonra bombayı patlattı. Traş olmaya gitmiştim. Hastanede sorunun beyinde olduğunu öğrendiği için saçlarımı yıkayan çırağını uyarmanı ihmal etmedi;

“Oğlum sarsmadan, dikkatlice yıka Hakan abinin saçlarını. Onun beyini arızalı.”

Tabii, herkes kendi anlayabileceği ölçüde değerlendiriyordu durumu. Bazıları bilimselliğe yakın, bazıları ise olanca doğallığı ile. Gerçi ben bile daha tam olarak nasıl değerlendireceğimi bilmiyordum.

Bu arada ablam da boş durmamış bu konuda en iyi hekimlerin kimler olduğunu araştırmış. Sonuçta da yukarıda bahsettiğim doktoru bulmuş ve randevuyu bile almış. Oradaki muayene maceramı zaten anlattım.

Hastanede yatmanın başka bir avantajı da; yatıyorsun işte. Evli olanlara soruyorum; eşiniz kaç defa kahvaltınızı yatağınıza getirdi? Hastanede yattığınızda hem 3 öğün yemeğiniz hem de beş çayınız yatağınıza geliyor. Bu rahatsızlığa yakalanasıya kadar bilmediğim tansiyonumdan da günde üç defa haber alıyordum.

Daha ne ister bir insan ki?...

4- ÇARE ARAYIŞLARI

Kendimi biraz toparladıktan sonra her yeni hasta gibi ben de internetten bu rahatsızlığın ne olduğunu araştırmaya başladım. Aman neler yazıyordu öyle. Onları okudukça içim kararmaya başlamıştı. Hâlbuki 3 yaşındaki daha hayatta hiçbir şey yaşamamış bir çocuğun lösemi hastalığı ile mücadele ettiği düşünülürse bizim bu yaptıklarımız biraz nankörlük olmuyor muydu? Yok, bu polyannacılık değil, Allah biliyor ya o kızı ben de sevmiyorum. Onunki bayağı bildiğin saflık. Gerçekçi olarak baktığımızda görünen bu aslında. Ben de artık bu olaya, muayeneye giderken onkolojinin önünden geçerken gördüğüm o 3 yaşındaki çocuğun yaşadıklarını düşünüp şükrederek bakmaya başlamıştım. Tamam, sıkıntılı bir rahatsızlık yaşıyordum ama zaten sıkıntılı olan bu durumu karalar bağlayarak daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmek kendimden başkasına bir zarar vermeyecek ya da bu durumu düzeltmeyecekti. Hatta belki de daha da kötüye götürecekti. O zaman birileri nasıl olduğumu sorduğunda kötü de olsam verilecek tek cevap vardı;

“Çok iyiyim, daha da iyi olacağım”

Zaman zaman rol yapmak gerekse de önemli olan bu rolü o kadar iyi yapmalıydım ki, karşımdakini inandırırken aynı zamanda kendim de inanmalıydım. Neticede bu yalan sayılmazdı, sayılsa da kimseye zararı dokunmayan hatta tam tersi hem çevremdekilerin hem de kendimin iyi hissetmesini sağlayacak yararlı bir yalandı. Hayat devam ediyordu ve biz eğer bu hayatta sınavda olduğumuza inanıyorsak, şu anda

en zor sorulardan birini cevaplıyorduk. İstedığımız sorudan başlayamadığımız için sıradaki soruyla uğraşıyorduk işte.

Bu rahatsızlık zamanla hayatımı alt üst etmişti. İşimle ilgilenmekten çok rahatsızlığıma çare olabilecek şeyler araştırmaya başlamıştım. Önemli olan sağlığı ya hani. Onun için öncelikle sağlığımı düzeltebilmem gerekmekteydi. Yanlış. Hayatta her şey birbirine paralel gidiyor. Sağlık olmadan iş, iş olmadan sağlık yürümüyor. O yüzden birbirini aksatmayacak şekilde bir denge kurmalı. İlk zamanlar en büyük derdim “kimse beni anlamıyor!!” düşüncesiydi. Zaten kimse beni anlamak zorunda değildi ki. Koskoca evrende bir tek benim hayatım yoktu. Herkesin hayatı kendisi için ayrı bir değere sahipti ve o hayatı en iyi şekilde yaşayabilmeleri gerekiyordu, sorumlulukları vardı. Yakın çevremın desteği ile ama sadece desteği ile ben de kendi hayatımı yaşamalıyım. Mücadele ise mücadele edecektim. Zaten başka bir seçenek de yoktu.

İlk önce mesleğimden dolayı ve okuldayken aldığımız derslerden birinden esinlenerek iyi gelebilecek gıdaları araştırmak geldi aklıma. Ama öncelikle yüzeysel bir tıbbi araştırma yapmalıyım. Tamam elektrik kablusunun izolasyon maddesi plastikti ama bizim kabloların dışının ne olduğunu bilmiyordum. Öncelikle onu araştırdım. Beyin zarı ve omurilik kılıfının myelin denen bir tabaka olduğunu öğrendim. Yağlı bir şeymiş. Bendeki sıkıntı da bu tabakada olduğuna göre önemli olan bunu tamir etmek değil mi? Olay bu kadar basitti. Tıp bilim insanları da bir garipti yani. Olayı bu kadar karmaşık hale getirecek, büyütecek ne vardı ki? Benim gibi bir “zihni sinire” sorsalar olay bu zamana kadar çözülmüştü. Her şeyi benden bekliyorlardı. Myelin tabakasını besleyen tek maddenin sıcaklığı gördüğünde uçan lineoleikası diye bir şey olduğunu ve sağlıklı bünyenin bile bunu üretmediğini, dışarıdan alınan besinlerden sağlanabildiğini

öğrendim. Bu besinleri araştırdığımda ise çok ilginç verilere ulaştım. Türkiye`deki besinlerin içerisinde en yüksek oranda Antep fıstığında olduğunu öğrendim. Sıkı durun ilginç nokta geldi. Antep fıstığı sadece Gaziantep`te yetişmiyor. Siirt`te, Adıyaman`da, Şanlıurfa`da kısacası o bölgedeki illerimizde yetişiyor ama içerisinde en yüksek oranda bu aside sahip olanı Adıyaman`da yetişeni. Havasından mı, suyundan ya da toprağından mı bilmiyorum ama öyle işte. Güzel... Ben de severim Antep fıstığını. Yeriz geçer. Başka hangi ürünlerde var diye araştırdım ve ulaştığım besinler ay çekirdeğı, keten tohumu, kuş üzümü, safran çiçeğı idi. Hemen bunlardan temin etmeye çalıştım. Bunlar çiğ olarak tüketilmeliydi ve tazelerine ulaşmalıydım. Hasat mevsimi önemliydi. İlk olarak bir imkân buldum ve Adıyaman`da yetişen fıstıktan yeni hasat edilmişinden getirttim. Diğerlerini çarşıda pazarda bulabilirim diye düşündüm. Öyle de oldu. Artık her akşam televizyon seyrederken bunlardan yiyordum. Kavurmadan, çiğ olarak. Bunun yanında ilaçlarımı da bırakmadım. Onları da kullanıyordum. Her pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri psikopat misali iğnelerimi yapıyor, su içtiğimde Roma`daki aşk çeşmesi gibi her tarafımdan su fişkırıyor mu diye kontrol ediyor, doktor ne derse -bazıları hariç- yapıyordum. Belki bu besinlerden belki de psikolojik; neden olursa olsun ama kendimi iyi hissediyordum. Bütün hastaların faydalanabilmesi için onlara da duyurmak istedim. O yıllarda internet kullanımı bu kadar fazla olmadığından hastalara en hızlı ve çok sayıda, hekimim vasıtasıyla ulaşabileceğimi düşündüm. Hemen kendisi ile paylaştım. Aldığım cevap önce beni havalara soktu, daha sonra popomun üzerine düşürdü;

“Bravo çok güzel bir mantık yürütmüşsünüz, devam edin ama lütfen diğer hastalar bunu bilmesin. İlaçlarını bırakıp bunlara yönelirler.”

Hâlbuki bir nevi gıda takviyesiydi. Kim ilacını

bırakıp da kuruyemiş yer ve aynı faydayı hatta daha fazlasını bekler ki?

Bu hastalıkla alakası olmayanlar sıkılmıştır şimdi. Bana ne anlatıyorsun bunları diye. Benim anlatmaya çalıştığım; Antep fıstığının tadı tuzu değil, öyle olsa Trabzon`da gittiğimiz bir restaurantta garsonun getirdiği yanar dönerli fıstığı anlatırdım ki kavrulunca daha bi güzel oluyor meret. Bu kitabın devamında da buna benzer pasajlar bulacaksınız. Hastalığınız ne olursa olsun, bir şekilde onunla barışık gibi görünüp yüzüne gülümseyip haince arkasından kuyusunu kazın. Benim mücadele yöntemlerimden biriydi bu sadece. Bunu MS hastası olan arkadaşlarımdan birine anlattığımda yanında bira içince faydasının azalıp azalmadığını sordu bana. Bende;

“Doğru söylüyorsun fıstık biranın faydasını azaltabilir” dedim.

5- FIRSATÇILAR

En çok da insanların çaresizliklerini kullanmaya çalışan fırsatçılardan nefret ediyorum. Tıbbın çaresiz kaldığı durumlarda hemen onlar ortaya çıkarlar. Üfürükçüler, eliyle şifa dağıttığını iddia edenler, gizli formüllü bitkilerden yaptıkları ilaçlarla hastaları iyileştirenler. Paraya da bu kadar tapılmaz ki. Demezler mi bu toprağın üstü olduğu kadar altı da var diye. Hadi altına üstüne inanmıyorsan eğer; hiç mi vicdan yok be adam? Hemen oradan;

“Gidenlerin de beyni yok mu?” diye suçlamayın. Çaresizliği yaşamayanlar tahmin bile edemezler. Nasrettin hoca misali; “ya tutarsa”

Bunları denerken de bazen gözünüz kapanıyor. Size maliyetini hiç düşünmüyorsunuz. Kırsal kesimde yaşayan arkadaşlar bu konuda biraz daha fazla çevreye sahipler. Benim de yanımda çalışan ustalar günlerce ısrar ettiler;

“Abi bak bir hoca varmış, millet Ankara`dan, İstanbul`dan ona geliyormuş. Halletmediği sorun yokmuş.”

“MS`i duymuş mu hiç?”

“Duymuştur abi, koskoca hoca. Bunun bir de üç harflileri varmış. Onlar yardım ediyorlarmış.”

“Beynimi yediniz la. Cumartesi günü gidelim, ama bakın orada olabileceklerden ben sorumlu değilim.” Neticede kendimi tanıyordum ve dayanamayabilirdim.

Cumartesi günü oldu ve yola çıktık. Yaklaşık 150 km yol gittik, dağ yolları falandı gittiğimiz yol da. Şimdi tekrar git deseler yolu bulamam. Gittiğimiz ev leş gibi bir evdi.

“Lan oğlum nereye getirdiniz beni? Hoca değil mi bu?”

“Hoca”

“Bu pislikte namaz kılmayı bırak, tuvalete bile girilmez.”

“Üç harfliler kızıyormuş abi, ondan temizlemiyor.”

“Onlar temizlemesin abim, gündelikçi falan tutsun.”

“Ha?”

“Yok bişey, yok.”

Sıramız geldi, hep beraber içeri girdik.

“Hoş geldiniz evladım.”

“Hoş bulduk dayı” ustam yandan beni dürttü ve fısıldayarak.

“Dayı deme, hocam de abi.”

“Neden geldiniz bana?”

Özetle durumu anlattım;

“Hocam ben multiple skleroz hastasıyım, merkezi sinir sistemi ile ilgili bir rahatsızlık. Sıkıntımız myelin tabakasında...” adamın bakışları görmeliydiniz.

“Hallederiz.”

Vay be dayı cevval çıktı. İçeriye seslendi.

“Bana altı tane haşlanmış yumurta getirin.”

Yumurta? Menemeni severdim, hafif de acılı olursa bandıra bandıra pek de güzel olurdu. Madem bu işin ilacı yumurtaydı ve çok fazla tüketiyordum, ben neden iyileşmemiştim? Sanırım tuzsuz menemen yüzündendi. Yumurtalar geldi. Bana soymamı söyledi. Soydum ve ona geri verdim. Üzerine Arapça bir şeyler yazdı ve bana geri verip;

“Yut” dedi

“Anlamadım”

“Sakın çiğneme yut. Bunları yuttuktan sonra kusacaksın ve bütün sıkıntıların gidecek. Ben de sen yutarken dua edecem.”

“Hocam bunları sen dua etmeden yutsam da kusarım zaten.”

“Sen dediğimi yap.” O yumurtaları yutabilecek bir kişi gösterin bana. Tavuk kıcıından zor çıkarıyor, ben nasıl yutayım? Zaten ilk kim tavuğun kıcını gözetleyip de çıkan ilk şeyi yemeyi akıl etti onu da anlayabilmiş değilim.

Hoca okumaya başladığında ben yumurtayı ağzımın içinde en azından dörde bölerek yutmaya çalışıyordum. İyi tarafından bakmalıydım duruma; organik köy yumurtasıydı bunlar. Hocadan garip garip sesler gelmeye başladı, baktım gözleri kapalı titriyor, şekilden şekle giriyordu. Hemen yerimden kalkıp şefkatle omzuna dokundum;

“Hocam iyi misiniz?”

“Sen ne yapıyorsun burada? Geç yerine otur.”

“Sizi kötü görünce yumurtalardan getirdim hocam. İki tane yutun geçer.”

Bunlar oradaki son sözlerim olmuştu. Kovulduk. Arabamıza tekrar bindik 150 km’lik dönüş yoluna geçtik. Geri dönerken dikkatimi çeken, dağ yolunda hocanın evine doğru giden Ankara ve İstanbul plakalı arabalar oldu. Bu yumurta işinde iyi para vardı.

“Abi ne yaptın ya?”

“Ne yapmışım?”

“Niye kalktın da adama yumurta götürdün?”

“Kötü gözüküyordu, yardımcı olmak istedim.”

“Bu kadar yolu boşuna mı geldik?”

“Allah’ı var köyün manzarası güzel. Buraları daha önce hiç görmemişim.”

Beni tanıyanlar bilir. İnançlı bir insanımdır ama böyle fırsatçı üçkâğıtçıların dinimizi sömürmesine de karşıyım. Sadece bu çeşit yok. Fırsatçılar çeşit çeşit. Sosyal paylaşım sitelerinin birinde rahatsızlığımızla ilgili bir gurubumuz var. Hatırı sayılır sayıda da üyesi var bu gurubumuzun. Hastalar, hasta yakınları, fırsatçılar. Burada kendi reklamlarını yapıp şifa dağıttıklarını iddia ediyorlar. Belli bir ücret karşılığında tabii ki. Admin mümkün olduğunca bunları guruptan atıyor ama takibi çok zor.

Bir tanesi Antalya taraflarında olunca dikkatimi çekti. Telefon numarasını da yazmış. Arayayım dedim. İnsan boş kalınca canı sıkılıyor ve uğraşacak bir meşgale arıyor.

Numarayı çevirdim, boğuk bir sesle konuşan birisi açtı telefonu;

“İyi günler beyefendi”

“Buyurun”

“Telefonunuzu internette gördüm. MS`e çare bulmuşsunuz. Ben de MS hastasıyım. Onun için rahatsız etmişim.”

“200 TL yi banka hesabıma yatırman lazım.”

“İyi de neye istinaden?”

“Karşılığında sana portakal göndereceğim.”

“Kaç kamyon?” Pazarda 3 kilosu 1 TL ye satılan portakalı üreticinin satış fiyatını düşünün. O kadar portakalı yersem zaten bu hayatla ilgili bir sıkıntım kalmazdı ki.

“Yaklaşık 5 kg.”

“Oldu abim kendine iyi bak” dedim ve kapattım.

Gene internet sayfası bile olanlar var. MS hastalığına çare bende. Neyle? Turşuyla. Kaç para? 1000 TL. Aynı turşu marketlerde 3 kg. 15 TL.

Hangi rahatsızlık olursa olsun, eğer tıp henüz bir çare bulamadıysa bu fırsatçılar çıkıyor ortaya. Çaresi de olmadığından fiyatı yüksek tutmalılar ki karşıdaki; -bak gördün mü pahalı da bir şey. Demek ki işe yarıyor- diye düşünsün. Çok da fazla itibar etmemeli bu vicdansızlara. Eğer gözden çıkartabileceğiniz bir meblağ varsa gene de siz bilirsiniz.

6- SINIRDEN KAÇIŞ

Günler geçiyor ve rahatsızlığım iyiye mi kötüye mi gidiyor bilemiyordum. İlk zamanlar çok fazla bir şey hissetmiyordum. Sonraki yıllarda öğrendim ki o da benim ona yapmaya çalıştığımı bana yapıyormuş. Sinsice kuyumu kazmaya çalışıyormuş. Hemen herkesin bildiği askeri bir taktik vardır ya; “düşmanın gibi düşün”. MS`in de benim gibi yapmaya çalıştığımı öğrendikten sonra ben de onun gibi düşünmeye başladım. O benim hareketlerimi kısıtlamaya çalışırken ben egzersizle cevap verdim, ben sinirlendikçe o mutlu olduğundan beni sinirlendiren ortamlardan uzaklaşmaya başladım. Ağır yemekler yediğimde beni bitkin hale getirmeye çalıştığından daha hafif yemekler yedim, fazla yorulduğumda yalpalamaya başlattığından dinlenerek aynı işi yapmaya başladım. Görseniz sinir oldu sinir.

Hatta hiç unutamam; İstanbul`dan bir arkadaşım gelmişti ve bende kalıyordu. Birkaç gün sonra mesleki bir konuyla ilgili görüş alış verişimiz yavaş yavaş tartışmaya dönüşmüştü. Kendisini ikaz ettim ve biraz ara verelim yoksa sinirlenmeye başlıyorum dedim. Aramızda geçen konuşma aynen şöyleydi;

“Bu konuyu sığağı sığağına çözümlenmeden kapatmayacağız”

“Konuyu kapatmayalım zaten. Sadece biraz ara verelim. Gerçekten sinirlenmeye başlıyorum ve sağlığım için iyi olmuyor bu. Görüşüm bile değişmeye başladı.”

“Beni ilgilendirmez”

“İyi o zaman ben biraz içerde dinleneyim, gelince devam ederiz”

İçerideki odaya giderken peşimden geldi ve konuşmaya devam ediyordu. Bu sefer sanki daha da sinirlendirmeye çalışıyordu. Ya da bana öyle geliyordu artık. Tekrar salona döndüm ve hala peşimdeydi. Artık benim de ses tonum yükselmeye başlamıştı.

“Lan bi sus!..”

“Beni ilgilendirmiyor atak mı görecen ne göreceksen gör”

Bu cümle artık “seni düşünmeyi sen hiç düşünmeyeceksin” mantığı ile hareket etmeme sebep oldu ve nadiren ettiğim beddualardan birini ettirdi bana;

“Benim yaşadıklarımı sadece bir gün de olsa yaşarsın inşallah. Yarın da otelde mi kalacaksın nerede kalırsan kal. Sonraki gün adam gibi misafir olabileceğini düşünürsen gel. Şimdi rica ediyorum s...git başımdan”

Ertesi gün otelde kaldı, o zaman benden özür dilemedi ama adam gibi misafir olabileceğine karar vermiş olmalı ki geri geldi, diğer normal insanlar gibi konuşarak bir gece önceki mesleki tartışmamızı sonlandırdık. Ama aradan yaklaşık bir yıl geçmişti ki kendisiyle telefonda konuşurken birden bir patırtı duydum, iyi misin dedim, ben seni sonra arayayım dedi. Birkaç gün sonra beni hastaneden aradı;

“Hani senin evde bana beddua etmiştin ya, lütfen geri al. Özür dilerim. 3 gündür çok kötüyüm ve doktorlar ne olduğunu bulamıyor.”

“3 gün mü?”

“Evet”

“Ben sadece bir gün yaşarsın inşallah demiştim. Diğer iki gün benden kaynaklanmıyordur.”

İlk kez bedduam tutmuştu. Artık birisi beni son noktaya getirirse aynı şeyi söylüyorum;

“Benim yaşadıklarımı sadece bir gün de olsa yaşarsın inşallah”

Bu beddua aslında farkında olmadan bütün kronik hastaların ve engellilerin ettiği bir beddua. Bazen bakışlarıyla, bazen içinden geçirerek, bazense direk yüzüne söyleyerek. Böyle bir beddua almayı bu insanların yaşadıklarını bilerseniz kesinlikle istemezsiniz.

Bir gün de arabayla tek şeritli bir yoldan gidiyordum. Ara sokaklardan, gittiğim yola çıkmaya çalışan arabalar vardı. Bir araç onlardan geçse, bir araç da bizden geçse iki tarafta da tıkanıklık olmaz, herkes işine gücüne yetişirdi. Ben de öyle yaptım. Yan yoldan çıkmaya çalışan araçlardan birine yol verdim. Ama onun arkasındaki siyah camlı beyaz arabada diğerinin arkasına yapışmış o da ana yola girmeye çalışıyordu. Ne biçim bir saygısızlıktı. Bir onlardan bir bizden geçecekti işte. Ben de yol vermemek için gaza bastım ve ondan daha atik bir şekilde öndeki arabaya yapışarak geçmelerini engelledim. Adam kornaya yapışmış, elini çekmeden korna çalıyordu. Yan camı açtım, alaycı ve sakın bir biçimde;

“Efendim” dedim. Adam ise camdan kafasını çıkartmış bana söyleniyordu. Üç numara sakal, yaka açık ve üzerinde koyu renk bir ceket olduğu da gözüküyordu.

“Napiyon lan?” Konuşmasındaki incelikten adamın çok da tekin biri olmadığı belli oluyordu. Sesimi kalınlaştırıp, konuşmamı da değiştirerek;

“Bir sizden, bir bizden geçsin gardaş” yok gene de onun gibi olmadığım belli oluyordu.

“Ne diyon lan sen?” Arkadaki kapılar da aynı anda açıldı ve içinden en az onun kadar kibar iki kardeş ayaklarının birini dışarı atarak dışarıya doğru sarktı. Biri bana cevap verdi. Onlar da ortamın gerektirdiği kılık kıyafete ve sakal şekline sahiplerdi;

“Uzatma hacı” altında kalır mıyım? Hemen cevabı yapıştırdım;

“Peki”

Sinirlenmeye gerek yok tabii...

7- ARKADAŞ LİSTENİZİ GÖZDEN GEÇİRİN

Evet, insanoğlu bencil ve bunu sen değiştiremezsin. O zaman değiştirmeye çalışmanın da bir anlamı yok. Neden böyle başarısız olacağını bildiğin bir mücadeleye giresin ki? Kendini yıpratmaktan başka bir şey değil. Senin derdin zaten sana yetiyor. Yetmiyor mu yoksa...? İyi o zaman kendine zarar vermeye, dertlerini arttırmaya çalışmaya devam et. Elin oğlunun umurunda değil bunu bilesin.

Yapmaya alıştığım şeylerden bir tanesi de çevremi azaltmaya çalışmak. şöyle oturup bir bakın. Tek tek ve objektif olarak. Çevrenizde ne kadar çok gereksiz insan var. Bu cmlem yanlış anlaşılmasın. Hiç kimseyi sevmek zorunda değiliz ama herkese sayđı duymak zorundayız. Gereksiz derken sayđısızlık olarak söylemiyorum. Size gerekmeyen her şey gereksizdir işte. Ben de; sadece kendini dşinen, bana zarar verdiğine inandığım, negatif enerji aldığım insanları çevremden uzaklaştırmaya çalıştım ve halende çalışıyorum. Bazıları koyu renk ceketinize yapışan beyaz bir iplik gibidir. Ne kadar fiske vursanız da o iplik düşmez, illa tutup çekmeniz lazımdır. Tutup çekilmeyi isteyenlere de öyle yapıverin. Ne yapalım anlamıyorlar işte. Hayatımdaki arkadaş listemi temizlemeden önce listede olan kişilerden birisinden bahsedeyim size...

Adam acayıp karamsar ve bu karamsarlığını sürekli karşısındakine kusarak rahatlıyor. Hava güneşli olsa güneşten, yağmurlu olsa yağmurdan şikyetini size öyle bir anlatıyordu ki bütün yaşama sevinciniz ve isteğinizi yok

ediyordu. Tamam, bizim rahatsızlığımız da ne aşırı sıcak ne de nemli havayı seviyor ama bunu ortalıkta dolaşp da dünyanın en büyük sorunu olan küresel ısınmanın sorumlusu karşındakimiş gibi anlatmanın anlamı da yok. Mümkün olduğunca ortalıkta gözükmezsin geçer, gider. Birkaç sefer belki benden sıkılır diye ufak laf sokmalarla kendimden uzaklaştırmaya çalıştım ama bunalım seanslarımız devam etti. Aman kırılmasın, üzülmesin mantığıyla dinlemeye çalıştım, kendimi alkole veririm diye korktum. Dinliyor gibi gözüktüm; susmadı, işlerim aksamaya başladı. İmalar falan derken baktım olacak gibi değil;

“Bu bahsettiğin, sana göre olumsuz olan şeylerin sebebi ben miyim?” dedim

“Yok canım sen ne yapabilirsin ki?”

“Haklısın keşke bir şeyler yapabileseydim. Peki, benim konuyla ilgili yapabileceğim bir şey olmadığını bildiğin halde neden bunları bana anlatıp tüm yaşama isteğimi somuruyorsun?”

“Anlatınca rahatlıyorum.”

“Anlıyorum. Yani karşındakini huzursuz edince huzur buluyorsun.”

“Yok canım öyle değil de....”

Ondan sonra gerçekten çok sıkıcı ve bunalıcı bir şeyler uydurdum ve anlattım. Sıkıldığımı ve bunaldığımı izleyebiliyordum. Bir sonraki ziyaretinde gene uydurdum ve anlattım, böyle böyle ziyaretleri azaldı. Ben de kırmadan uzaklaştırabildiğime inanıyorum. Çünkü o artık benden sıkılmış ve uzaklaşmıştı. Ben de onun bunalımlarından kurtulmuşum.

Teşhisin ardından yıllar geçmişti. İşsizdim ve evde yatıyordum. Yok gerçek anlamda, resmen uyuyordum. Telefonum çalmaya başladı. Ekranı baktım, arayan Neval`di. Neval benim liseden arkadaşımdu. Yok yok dostumdu. Benim rahatsızlığımı da neredeyse benden çok dert etmişti kendisine. Telefonu açtım;

“Efendim nevoli?”

“Gün geldi Hakan.”

“Ne günü?”

“Hani hep bahsediyordum ya bir işler yapalım, aynı işyerinde diye.”

“Evet.”

“Tamamdır. Bugüne kadar sen mağdur olma diye çağırarak istemedim. Bu işin tutup tutmayacağı belli değildi. 4 ay oldu işi kuralı ve artık kendi ayakları üzerinde durmaya başladı. Sende artık şu Antalya`nın sıcağından kurtul. Geri dön Ankara`ya.”

“Ne yalan söyleyeyim Nevoli? Ben de çok bunaldım burada ve Ankara`ya dönmeyi istiyorum. Buranın ne yazı yaz, ne de kışı kış.”

“Ne zaman istersen masan hazır.”

“Ankara`ya geleceğim. O zaman görüşelim.”

“Tamam oldu. Bekliyorum.”

Benim liseden dostum olan Neval ve Eşi Celal; attıkları yeni ticari adımlarında beni de düşünmüşlerdi. Üstelik aradan yıllar geçmiş olmasına rağmen. Gerçi sürekli

telefonla, onlar Antalya`ya geldiklerinde ve ya ben Ankara`ya gittiğimde görüşmüştük ve benim rahatsızlığımı kendine dert ettiğini biliyordum ama açıkçası bu kadarını beklemiyordum.

İşte arkadaş listenizde olması ve olmaması gereken insan tiplerini.

Aslında hayat o kadar kolay ki sadece empati kurarak yaşamak çok daha yaşanılabilir bir hale getiriyor dünyayı. Empati kurmadan yaşamaya çalışırsan da zamanla milyarlarca insanın yaşadığı dünyada yalnız kalırsın. Çevrendeki herkes zamanla yok olacaktır. O zaman işte kimse beni anlamıyor duygusuna kapılırsın. Hâlbuki sen kimseyi anlamıyorsundur.

Düşünsenize rahatsızlığınızla yalnız başınıza mı mücadele daha kolay yoksa yanınızda sevdiğinizle mi? Onları da dertlerinizle bunaltmadığınız sürece 7/24 muhakkak bir destekçiniz olacaktır. Dertleri paylaşmak başka, dertlerle bunaltmak başkadır...

8- FİZİK TEDAVİ

Fizik tedavi ile vücudumu çalıştırmamın bana iyi gelebileceğini öğrendikten sonra babamın sürprizi de beni hem mutlu etmiş hem de şaşırtmıştı. Kütahya'nın şimdiki mahallesi eski köyü olan Yoncalı'dan küçük bir ev almıştı. Üstelik bu ev Türkiye'nin en büyük fizik tedavi hastanesinin çok yakınındaydı. Bu hastanede yatış yapmanın zorluğunu; kendi evimde konaklayıp her gün gidip gelerek aşabilecektik. Hem Antalya'nın Temmuz ve Ağustos aylarındaki tek ve en meşhur şeyi olan sıcaklıktan uzaklaşabilecek hem de tedavi olabilecektim.

Evin henüz temeli bile atılmamıştı. Arsa iken almıştı ama 1,5 yıl sonra tamamlanacaktı. Sağlamcı babam ilk kez böyle bir riske girmişti ama inşaat gerçekten de bitmiş ve nohut oda bakla sofa cinsinden evimize kavuşmuştuk. Annem ve ben o eve gitmek için sabırsızlanıyorduk. Bu sabırsızlığımız; daha elektriği ve suyu bağlanmamış olan eve, içinde tavukların uçtuğu Meksika otobüsü ile gitmeyi tercih edeceğimiz bir yolculuğa dönüştü. Ev tamamlanmış ama eşyaları yoktu. Kadıncağız kendi evinde fazla olan eşyaları serçedes marka arabamıza yüklemişti. Evet, yanlış duymadınız serçedes. Otomatik camlı ve merkezi kilitli. Ama sorun şu ki; eşyalar yüklendikten sonra bize pek oturacak yer kalmamıştı. Ben rahattım, arabayı kullanacağım için ne ayağımın altında ne de koltuğumda bir şey yoktu, babam da rahat sayılırdı; sadece ayağımın altında birkaç parça bir şey vardı ama annem? Arabanın arka koltuğu, ayak koyulacak yerler eşya ile dolu olmasına rağmen kendisinin de oturabileceğini söylüyordu.

Yaptı da. Olimpiyatlarda izlediğimiz jimlastikçilere taş çıkarır bir biçimde; ayaklarından birisi ön koltuğun kenarından babamın burnuna gelecek şekilde yaklaşık 50 cm lik boşluğa sığmıştı. Kapısını da ben kapatınca araba bildiğiniz hediye paketi moduna geçmişti. Ne olacak 6 saatlik bir yolculuk işte. Şimdi söyleyin bakalım seyahat etmek için hangisini tercih edersiniz? İçinde minik minik tavukların uçtuğu Meksika otobüsünü mü yoksa bu arabayı mı? Tavukların bile uçabilecek alanları var orada.

Sonuçta yeni evimize ulaştık ama dediğim gibi ne elektrik ne de su vardı. Üstelik binanın içinde hala işçiler dolaşüyor ve eksikleri tamamlamaya çalışıyorlardı. Olsun annem ve benim için bunların hiçbir önemi yoktu. Babam içinse... hala söyleniyordu ama gelmiştik artık. Daha sonraki bir hafta içerisinde bütün eksiklerini tamamlamalıydık. Ablam, eniştem ve iki böcekleri beraberlerinde gelecektiler. İlk çocuklarına soyadlarından dolayı bal böceği demiştik. İkinci doğup ta kendisini bilmeye başlayınca kıskanmaması için uğur böceği demeye başladık. Hatta Yoncalı'da hamama gitmek için anneme ısrar etmeleri ve aralarında geçen konuşma çok güzeldi;

“Naneciğim hadi hamama gidelim” (anneannelerine nane diyorlardı.)

“Yavrum çok yorgunum biraz dinleneyim”

“Ama nane biz zaten hafta sonu için geldik. Çok zamanımız yok”

“Tamam gideceğiz ama biraz dinleneyim ondan sonra”

“Hadi nane gidelim”

“Yürüyün bakalım hamam böcekleri sizi”

Küçüğü cevabı yapıştırdı. 4 ya da 5 yaşında o zaman;

“Naneciğim ben hamam böceği değil de, hamam kelebeği olabilir miyim?”

Sonuçta biz bir haftada bütün eşyaları almış, elektriği ve suyu bağlatmıştık. Ama ne alış verişti. Bu alış veriş bana gösterdi ki gerçekten de evde erkek baş, kadın ise boyundu. Boyun nereye çevrilirse baş da oraya dönüyordu. Ama gene de son sözü hep babam söyledi.

“ Peki hanım.”

Bu aslında babam kılıbık olduğundan değil, bıktığındandı. Gerçekten de hayatta gördüğüm en kazak erkeklerden olan babamı annem yeri geldiğinde ağlayarak, yeri geldiğinde tavır koyarak yönlendiriyordu.

Hafta sonu misafirlerimizi ağırlamıştık. Artık asıl geliş amacımızı gerçekleştirebilirdik. Fizik tedavi.

Sabah annem gitmiş ve randevuyu almıştı. Kahvaltımızı yaptıktan sonra beraber gittik ve sıramızı beklemeye başladık. Sıra bize geldiğinde de doktorla görüştük, raporlarımızı sunduk ve tedaviye kabul edildik, sanki iş görüşmesinde mülakatı geçmiş gibiydim. Tedaviyi iki kısımda özetleyebiliriz. Sabah gider gitmez akım veriyorlar, oradan çıkınca da egzersiz odasında çalıştırıyorlardı. Ben akımı bacaklarıma aldım. Akım elektrik akımıydı. Kasları uyarıyor ve çalışmasını sağlıyor. Ne yalan söyleyeyim, ilk önce bana çok komik gelmişti. Savaşta esir düşmüşsün de seni konuşturmaya çalışıyorlar gibi. Hastaların bazıları sedyeye yatmış, bazıları sandalyede oturmuş, arızaları neredeyse oraya akım veriyorlardı. Bu işlemleri yapanlar da gececik

fizyoterapistlerdi. Hastalar da her yaş gurubundan ortaya bir karışık söylenmiş gibiydi. Benim girdiğim odada iki bayan bir erkek fizyoterapist vardı. Bir sandalyeye oturtular, baldırlarına ve dizimin üst kısmına pedleri bağladılar, akım vermeye başladılar. Odadaki muhabbet çok iyiydi. Çoğunun kulağı duymuyor, bağırdıkça bağıryorlar, birbirlerine sordukları sorular ve verilen cevaplar çok farklı. Anlayacağınız huzurevi kıvamında bir yaş ortalaması vardı. Yanımdaki sandalyeye de yaşlıca bir amca geldi oturdu. Hemen peşinden de gencecik muhtemelen de yeni mezun bayan fizyoterapist amcanın pedlerini bağlamak için geldi ama şeker hastaları verilen akımı hissedemeyebiliyormuş. Makinanın üzerinde bir ayar düğmesi var ve gönderilen akımın şiddetini o düğme yardımıyla ayarlayabiliyorsun. Amcanın kulaklar da hepyek. Ortamı neşelendirmek gerekiyordu. Böyle güzel bir orta böyle bir sahada değerlendirilmeliydi;

Fizyoterapistle amcam bayağı bir yorucu sohbetে girmişlerdi;

“Amca akımı hissediyor musun?”

“Neeee!...”

“Akımı hissediyor musun? İyi mi?”

“Ne diyon kızım?”

Bu sefer bağırarak;

“Akım diyorum amca, hissediyor musun?”

Adam bana dönerek;

“Ne diyo?”

Al işte tam rövaşatalık bir orta, Fizyoterapiste

dönerek;

“Amca sizden elektrik alamadı”

Bu laftan sonra kızcağız iki büklüm kaldı gülmekten. Bense bütün ciddiyetimi koruyarak amcaya döndüm bağırarak;

“Cereyan geliyo mu amca?”

Kızcağız biraz kendisini topladıktan sonra, gene gülerek;

“Hakan bey lütfen siz karışmayın”

“Karışmam canım, bana ne aranızdaki ilişkiden”

Bu cümleden sonra da fizyoterapistimiz sanırım nefes almak için dışarı çıktı ama amcam rahat durmuyor ki;

“Nereye gitti?”

“Sana direk trafodan çekecekmiş elektriği amca”

Neyse, hemen hemen her gün böyle geçen akım seanslarından sonra gerçekten mesleğinde çok başarılı gene genç bir fizyoterapist eşliğinde egzersiz odasına giriyordum. İlk girdiğimde gördüğüm manzara; bir tane genç bir çocuk omzundaki kireçlenmeyi gidermeye çalışıyor, 80 yaşlarında iki kişi; birisi yürüme bandında ama baktığında yorgunluktan bitmiş, sanki nirvanaya doğru yürüyor, diğer hasta da bisikletin üzerinde kafasını da tutacak yerlere dayamış, uzaklara dalmış. Kim bilir Fransa bisiklet turunda mı görüyor kendini nerelerde görüyor?

“Selamın aleyküm”

Genç çocuk karizmatik bir biçimde kafasını eğdi. Sanırsın ki milli takıma girmiş de antrenman yapıyor. Bir taraflar çoktan fezaya ulaşmış bile. Bisikletin üzerindeki amca derste uyurken yakalanmış öğrenci gibi birden kafasını kaldırdı, pedalları çevirmeye başlarken bana da cevap verdi;

“Aleyküm selam”

Sanırım beni fizyoterapistlerden biri sandı önce. Hasta olduğumu görünce önce pedal çevirmeyi bıraktı sonra da eski pozisyonunu aldı. Sonradan neden bu kadar irkildiğini anladım. İkimizi çalıştıran da aynı fizyoterapistmiş. Benim deyimimle muhteşem Süleyman, diğer hastaların deyimiyile anti terörist. Böyle bir isim takmışlar ama bu durumda kendilerini terörist konumuna koyduklarının farkında değiller. O da sadece çalıştırdığı hastalara, hareketleri yapabilmeleri için esip gürlüyor. Ortamı görünce kendi kendime “olimpiyat köyüne hoş geldin Hakan” dedim...

Sabahları akım alıyor daha sonra gittiğim egzersiz odasında ise Süleyman hocamın eşliğinde açma, germe ve kuvvetlendirme hareketleri yapıyordum bu basit hareketlerin bana bu kadar fayda sağlayacağını hiç tahmin etmemiştim ve ilk önceleri bayağı ümitsizdim bile. Ama zamanla yürüyüşüm ciddi bir şekilde düzeldi ve hızlandı. Daha uzun mesafeleri de yürüyebiliyordum. Hatta yıllar sonra zıplayabilmişim bile. O da ayrı bir hikaye ama. Ben 90 kg, Süleyman bey de 60 kg civarı bir şey. Geçti karşıma bana;

“ Zıpla” dedi. Güldüm.

“Hocam ne diyon sen Allah aşkına? Düştüm mü bütün yoncalı boşalır, deprem sanırlar”

“Sen zıpla, ben tutarım bir şey olursa”

“Git sigortanı kontrol ettir gel o zaman. Birazdan bir iş kazası yaşayacaksın”

“Sen zıpla. Dünyada iki canlı zıplayamaz; biri fil...”

“Tamam işte öbürü de ben”

Ama gerçekten yıllar sonra zıplattı beni, hem de defalarca zıplayabiliyordum tedavinin sonucunda. Düşünsenize az çok hepimiz spor izleyicisiyiz. Futbol, basketbol, voleybol, tenis...Sporculardan birisi bir sakatlık geçirip de bir hafta antrenman yapmadığında; formunu bulması lazım, antrenman yapmalı diyoruz. Biz yıllarca spor yapmamışız, tabii ki vücut körelecek. Bize düşen ise daha rahat hareket edebilmek için; basit açma (kasları ısındırarak çalıştırma), germe (hani sabahları kalktığımızda gerinince rahatlarız ya, aslında yaptığımız germe hareketi işte) ve en sonunda da kuvvetlendirme hareketleri yapmak. Bütün bu hareketler artık bilgiye ulaşmaktaki son nokta olan internette var. Arama motorunda görselleri tıklayarak bulabiliyoruz. Neden daha rahat hareket etmeyelim ki?

Unutmadan dönüş yolunu da anlatmam lazım. Giderken iyiydi; sabah erkenden yola çıkmış, Antalya'nın sıcağını yolda geçirmiş, sıcak basmadan da torosları aşmıştık. Ama dönüş yolu öyle mi ya? Gene sabah erkenden yola çıkmıştık ve cehennem sıcağında Toroslar'daydık. Biz bile şişe şişe su içerken bizim serçedes ne yapsın? Isparta'yı geçtikten sonra tam bir arabayı sollarken motor durdu. Anladığım kadarıyla yeter artık dayanamayacağım mesajıydı bize bu. Ama anlamadığım kadarıyla da bu sıkıntı nasıl giderilecekti? Hemen sağa çektim ve motor kapağını açtım. Dışarıdan görenler;

“Bak gördün mü? Sadece arabayı kullanmak yetmiyor, arıza yapmış ve adam tamir de edebiliyor.”

Diye düşünseler de bir süre motorla birbirimize iki sevgili gibi boş gözlerle baktık. Babam sordu;

“Nesi var?”

“Üst solunum yollarında iltihaplanma var, 3 gün istirahat yazıyorum” diyebilmeyi istiyordum ama pek espri yapılabilecek bir durum yoktu.

Yoldan geçen araçlardan birini durdurarak yardım isterim diye düşünmeye başlamıştım ama tam da rampa da duruyorduk. Binek arabalardan durabilirdi, onların da kaçı anlardı da yardım edebilirdi? Mucizevi bir şekilde bir kamyon durdu. İyi cesaret. Adamcağızın kamyonu mal yüklü ve rampada durdu. Milletimin bu özelliğini seviyorum. Zor durumda olanlara hemen yardım etmeye çalışırız. Şoförü kamyondu indi, acayip karizmatik bir şekilde sadece başını öne doğru eğerek geçmiş olsun dedi ve bana dönerek marşa bas dedi. Kontağı çevirdim tık yok arabada.

“Domates var mı?”

“Ne var mı?”

“Domates”

Bunun da kırığı bize denk geldi diye düşündüm ama gene de anneme dönüp sordum;

“Anne, domates var mı?”

“Sırası mı oğlum şimdi, adama ayıp olur.”

“Anne adam istiyor zaten”

Domatesi adama verdim. Adam gayet kendinden emin bir şekilde domatesin üst kısmını cebinden çıkardığı bıçağı ile

oyup motorun orada bir şeyin üzerine şapka gibi geçirdi ve bana dönüp;

“Marşa bas dedi”

Çok komik ve saçma gelmişti bana ama kontağı çevirdiğimde araba çalışmaya başladı. Adama sordum ne yaptın diye. Eski arabası olanlar iyi okusun bu kısmı, lazım olabilir.

“Araba ısınmış ve benzin otomatığı benzini kesmiş. Domatesi benzin otomatığının üzerine geçirdim ki soğusun ve benzin göndersin motora. Aklında bulunsun.”

Gene aynı karizmatik bir şekilde kamyonuna bindi ve gitti. Daha sonra araba gaz kesiyordu, ben kendinden emin ve aynı karizmatik şekilde arabadan inip, oyduğum domatesi benzin otomatığının üzerindeki ile değiştirip yoluma devam ediyordum. Böylece Kütahya`dan Antalya`ya bizim serçedes 1 depo benzin ve 1 kilo domates yaktı ve evimize ulaştık.

Evet ya, belki bizim de trafo ısındığı içindir bu sıkıntı. Neticede sıcak da iyi gelmiyordu. Belki de biz de bir karpuzu ikiye bölüp kafamıza geçirsek sıkıntımız kalmayacaktı. Aklım, yaşadığım her olayda hep kendimiz için bir çözüm yolu arar olmuştum. Ama şu kesin; şaka bir yana da sıcak çok olumsuz etkiliyordu bizi. İmkânımız varsa yüzme havuzuna girip hem sıcaklardan korunabilir hem de yüzerek vücudumuzun bütün kaslarını çalıştırabilir, nefesimizi de açabiliriz. Bu sadece MS hastaları için değil de kasları zayıflatan bütün kronik hastalara iyi gelebilecek bir şey olabilir, denemek lazım tabii ki.

9- SPORA DEVAM

Antalya`ya döndükten sonra fizik tedavinin faydalarını da görmeye başlamıştım. Çok daha rahat hareket edebiliyordum. Bunu bir şekilde devam ettirmeliydim. Tamam, kabul ediyorum Fenerbahçe`nin orta sahasında oynayamazdım ya da olimpiyat takımına giremezdim ama kendi çapımda sporla ilgilenebilirdim. Gerçekten de devam ettirmek gerekiyor. Bizler için çok önemli. Yoksa körelip daha bir işlemez hale geliyor vücudumuz.

Evime en yakın “fitness center”a giderek konuştum. Sahibi spor akademisi mezunu, spor yaralanmaları konusunda uzmanlaşmış, aynı zamanda da kondisyonerdi.

“Bacaklarımı kuvvetlendirmem lazım, zamanla artık beni taşıyamayacaklar sanırım.”

“Önce bir hafta kadar neye ihtiyacınız olduğunu görmek için sizi bir gözleyelim, sonra da yapmamız gerekenlere karar verelim”

Bir hafta boyunca basit basit hareketler yaptırdı. Sıkılmaya başlamıştım. Bunları evde ben de yapabilirim diye düşünüyordum. İki tane yanlış var burada;

Birincisi, kimse mecburiyet hissetmedikçe kendi kendine evinde egzersiz yapmıyor. İlaçlardan medet umuyoruz. Sanki mucizevî bir ilaç bulunacak ve içer içmez sapaşağlam olacağız. Beyin ve omurilikte oluşan hasarı

gideren bir ilaç bulunsa bile uzun zamandır çalışmayan bu kasları güçlendirmek için bir şeyler yapmak lazımdı.

İkincisi ise; adam başında söylemişti işte;

“Gözlemleyelim, vücudun hangi kaslarının güçlendirilmesi gerekiyor bakalım”

Bir hafta en azından dişimi sıkıp hocamın gözlemlemesine izin vermek gerekiyordu. Bir hafta sonunda bana söyledikleri beni şok etmişti. Ben bacaklarımı kuvvetlendirmek amacıyla gitmişim ama karın, sırt, bacak ve göğüs kaslarımı çalıştırmam gerektiğini, artık kas namına çok fazla bir şey kalmadığından iskeletimi taşıyamadığını söyledi. Düşündüm, doğru söylüyordu. İskeletimiz sadece vücudumuzun kaba şeklini veriyordu. Asıl taşıyıcı olan ise kaslarımızdı. Onları da komple güçlendirmek gerekiyordu. Söylediklerini harfiyen uyguladım.

3. haftanın sonunda kendimi daha diri hissediyordum. Bu işin peşini bırakmamalıydım. Üstelik haftada sadece 3 gün ve günde 1,5 saat kadar gidiyordum. Çok fazla zamanımı almamasına rağmen duruşum, yürüyüşüm her şey normalleşmeye başlamıştı. Mecburen şehir dışına çıkasıya kadar da devam ettim. Şimdi geri döndüm. Tekrar başlayacağım. Bu süre zarfında da hocanın dediklerini uygulamak gerektiğini, kendi kafamıza göre bir şey yapmamak gerektiğini yaşayarak öğrendim, Düşünsenize; sizin mesleğiniz neyse ya da aldığınız eğitim her neyse konuyu sizden daha iyi bilebilecek olan gene sizin aldığınız eğitimi alandır. O yüzden herkes kendi bildiği işi yapmalı ve herkes hangi konuda olursa olsun, o bilen kişiye danışmalı.(!)

10- HASTALIĞINIZLA DALGA GEÇEBİLİN

Bütün bunları yapmadan önce yolda yürürken artık düşük ayak da başladığından düşüyordum. Bu durumda bile şakaya vurabilmeli, yani insan kendisiyle ve hastalığıyla dalga geçebilmeli. Ne zaman ki öldüm bittim moduna girerseniz o zaman gerçekten bitersiniz.

Bir seferinde karşıdan karşıya geçiyordum. Biraz daha yürü ışıklardan geç. Sanki çok sağlamış gibi ya da koşabilecekmiş gibi, hemen şuradan geçivereyim dedim. Yol da boştu. Siyah bir jeep geliyordu ama uzakta sayılırdı. Biraz da acele edersem geçebilirdim. Tabii ki bu acele etme sol ayağımı taşıyamama sebep oldu. Bileğimden de ayağımı kıvrımayınca yolun ortasında ayağımın ucu düz yolda asfalta takıldı ve düştüm. Gelen arabanın şoförü acemi olabilirdi. Kalkmaya çalışırsam o da panikleyip çarpabilirdi. Üstelik önümde ve arkamda geçebileceği boşluk da vardı. En iyisi oturmak ve hiç kıpırdamamaktı. Tam önümden geçerken açık camdan kafasını çıkartıp bana baktı ve;

“Ne yapıyorsun birader?”

“Düştüm.” Yardımcı olayım mı diyeceğini sanırken;

“Burada düşülür mü?”

“Ben kalkmadan gitsen iyi olur. Gördüğün gibi elimde baston var ve potansiyel silah sayılır. Üstelik raporum da olduğu için ruhsatlı bu.”

Neyse ki karakol macerası yaşamadan gitti. Denge bozukluğumuz da olduğu için bu tipte enteresan olayları sürekli yaşıyoruz.

Gene bir seferinde Ankara`ya ablalara gitmiştim. O sıralar piyasaya çıkacak yeni bir ilacın 3. Faz denemesi yapılıyordu ve ben de deneme hastalarından biriydim. Dengem gene dehşetti. Sabah saat 9:00`da hastanede randevum vardı. Deneme çalışmasının başında da hani bahsetmişim ilk sayfada bir doktor vardı. Tebessüm ederken bile görmediğim. O vardı.

Eviden çıktım ve sıhhiye otobüsüne bindim. Sıhhiyede inip oradan parkın içinden hastaneye giderim diye düşünüyordum. İndikten sonra yalpalayarak alt geçite doğru yürümeye başladım. Arkamdan gelen kadın beni geçmeye çalışıyormuş ama yalpaladığımdan dolayı geçememiş olsa ki tam alt geçide geldiğimde merdiven trabzanlarına tutununca sabit bir şekilde aşağı doğru inmeye başladım. Kadın da ben sabitleşince yanımdan geçerken bana döndü ve;

“Terbiyesiz, sabah sabah ne vardı bu kadar içecek” dedi.

Kısa bir şokun ardından sarhoşlar gibi konuşarak;

“Derdin ne diye sor bi bacım” dedim.

Ne yapmalıydım yani; kadınla tartışmaya mı gireyim, ya da durup kadına MS hastalığı hakkında mini bir konferans mı vereyim? Güldüm geçtim.

Bir kurban bayramında ise Belek`teydim. Komşularımızdan biri ibadetini yerine getirmek için bir koç almış, akşam saatleri yaklaştığı halde kestirecek birini bulamamıştı. 70 yaşlarındaydı adamcağız. Koçu boynuzundan

tutmuş, ortalıkta geziniyor ve kesebilecek birini arıyordu. Öyle de güzel görünüyorlardı ki; el ele tutuşmuş iki sevgili gibiydiler.

“Abi nıpyon sen? Gezmeye mi çıkardın?”

“Yok kesecek birini arıyorum.”

“Aranızdaki ilişki böyle iyi gibi, kestirmeyeydin.”

“Dalga geçme benle can burnumda.”

“Can hanginizin burnunda acaba? Hadi ben kesivereyim.” Komşumun can çekişen bildircimini acılarına son vermek için kestikten sonra 4 gün kendime gelememiştim hâlbuki.

“Hadi len dengesiz, kafasını keseceğine kuyruğunu kesersin sen şimdi.”

“Olsun abi amaç kesmek değil mi?”

Birileri ile konuşurken söyleneni hatırlamadıysam ya da daha önce tanıştığım birisini hatırlamıyorsam;

“Çok özür dilerim, kaçak var ya hatırlayamadım” diyorum.

Bir gün arkadaşımı dükkânında ziyarete gitmişim. Çok süslü laflara gerek yok. Canım çay istedi ve ona gittim. Oturup muhabbet ediyor, bir taraftan da çaylarımızı içiyorduk. Bir bayan dükkândan içeri girdi. Her ikisi de ooo nasılsın diye birbirini karşıladı. Ben de rahatsız olmasın diye ona doğru bakmamaya çalışıyordum. Bir gözünü de kapatıp bakınca bir bayan haliyle rahatsız olurdu. Ama bayan bana ismimle hitap ederek;

“Merhaba Hakan bey.” Dedi. Ben de şaşkın şaşkın ona bakarak;

“Merhaba” dedim

“Tanıyamadınız mı? Daha önce gene burada tanışmıştık”

“Çok özür dilerim, belki o tanışmamızda bahsetmişimdir. Kaçak var ya, kaçmış gitmiş.”

O kadar laf ebeliği yaparsan bir gün gelir biri de sana lafı yapıştırır işte;

“o açıklığı silikonla kapatmayı denediniz mi? Hem kaçmaz, hem de sızdırmaz.”

Yok canım sonra bir gerginlik olmadı, sadece verecek cevap bulamadım ama sohbetimiz harikaydı. Oturduk, çayımızı içtik, sohbetimizi ettik. Sohbetimizin sonunda iltifatımı da ettim;

“Silikonu deneyeceğim. En azından böyle hoş bir bayan bir daha kaçıp gitmesin.”

Yolda giderken çok fazla sağa sola bakmıyorum. Burnumun önünü göreyim bana yeter. Netice de biraz yorulduğumda çift görüyordum. Ama bazen de bu sıkıntı yaratabiliyor. Bir gün yanımdan bir arkadaşım geçmiş. Görmezden geliyorum sanmış. İlk karşılaşmamızda da bunu söyledi. Nasılsın, iyi misin muhabbetinden sonra;

“Hakan bir şey mi oldu?”

“Nasıl bir şey?”

“Geçen gün karşılaştık, görmezden geldin. Selam

bile vermedin.”

“Saçmalama ne olabilir ki? Çift gördüğüm bir zamana denk gelmiştir, diğerine selam vermişimdir, sen görmemişsindir muhakkak.”

Üyesi olduğum sosyal paylaşım sitesindeki rahatsızlığımızla ilgili guruba selam yazmak istediğimde;

“Selam tüm dengesizlere” diyorum. Ya da beddua ediyorum;

“Ne haber? Lezyonları dökülesiceler, myelinleri yağlanasıcılar, plaksız kalasıcılar” diye. Bir çoğunun hoşuna gidiyor bu şekilde yazmam. Yüzlerinde oluşabilecek bir tebessüme sebep olmanın mutluluğu da kendimi iyi hissettiriyor.

Rahatsızlığınızla dalga geçmediğiniz sürece her zaman o sizden bir adım öndedir. Hayat çekilmez bir hal alır. Neden siz değil de, rahatsızlığınız galip başlasın?

11- ŞÜKREDEBİLİN

Hastaneye geldiğimde doktorlar henüz gelmemiştii. Ben de hastanede hastalar arasındaki sizin neyiniz var? Yapma ya, ahlar vahların olduğu klasik sohbetleri sevmediğim için beklerken yanımda getirdiğim kitabı okumaya başladım. Birkaç dakika sonra yan gözle gördüğüm koltuk değnekli ve daha sonra benden 8 yaş büyük olduğunu öğrendiğim birisi geldi, yanıma oturdu.

“Sizin neyiniz var?”

Dayı Allah aşkına sabahın köründe MS polikliniğine gelmiş birisinin neyi olabilir?

“Nezleyim demeyi çok isterdim ama beklediğim poliklinik buna pek müsait değil.”

“MS misiniz?”

“Evet”

“Ama siz iyisiniz.”

İyi olduğum için çok özür dilerim. Bir de bu vardır. Hekimler her seferinde bas bas bağırır ama nedense biz dinlemeyiz.

“MS HASTALIĞI YOKTUR, MS HASTASI VARDIR. HER HASTADA FARKLI BİR ÖZELLİK VE GİDİŞAT OLABİLİR. HİÇBİR HASTAYLA KENDİNİZİ

KIYASLAMAYIN.”

Adam cevap bekliyordu benden. Okuduğum kitabı kapatarak kaldırdım ve dökürtmeye başladım;

“Siz de iyisiniz”

“Olur mu hiç şu halime bak. Koltuk değnekleri olmadan adım bile atamıyorum.”

“Yaş kaç?”

“44”

“Bak ben de 36 yaşındayım ve yarın ölsem gözüm arkada gitmem. Ölümcül de olmadığı söyleniyor hastalığımızın. Sen gelmişsin 44 yaşına ve dert yanıyorsun. Doğru çok kolay bir şey değil ama MS olasıya kadar da öyle veya böyle hayatımızı yaşadık. Onkolojinin önünden geçerken içeri baksaydın 3-4 yaşındaki lösemi ile mücadele eden çocukları görürdün ve haline şükrederdin. O yüzden iyisin iyisin.”

Adama biraz ağır geldi sanırım ve iyi günler dileyerek kalktı gitti. Tam kitabımı okumaya devam edecektim ki bir ses duydum;

“Ağızına sağlık”

Hastane personelinden birisi bizi dinliyormuş meğer. Adamın hastalığı konusundaki geçmişi de pek parlak sayılmazmış. Sürekli dert yanıp duruyormuş. Sabıkalıymış anlayacağınız ama bazen bazıları bazılarına bir şey diyemez ya kırılmasın falan diye. Durum öyleymiş yani.

Tebessüm edip, eyvallah tarzında başımı eğerek selamladım ve artık kitabımı okumaya devam ettim.

Şu hayatını paraya endekslemiş, onunla yatıp onunla kalkanları anlayamıyorum. Öbür taraftan adamın trilyonları feda etse düzeltemeyeceği bir sağlık sorunu var. Neden kaybedesiye kadar ne kadar değerli olduğunu fark etmemek için bu kadar çaba sarf ediyoruz? Bu halimize de şükür, bize verdiklerine de şükür.

Yoncalıda balkonda oturmuş çayımı içiyordum. Evimizde çok fazla aracın ya da yayanın geçmediği dik bir yokuşun başlangıcındaydı. Birçok yürüme engelliden daha şanslı akülü araba sahibi bir genç, arabasıyla yokuşu çıkmaya başlayınca gözüm ona takıldı. Yokuşun ortasına geldiğinde araba birden durdu. Bir şeyler aranıyor galiba diye düşünürken birkaç dakika geçmiş ama hala hareket etmemişti. Eğer şarjı bitip de orada kaldıysa vay haline. Dedim ya çok fazla trafiği olan bir yer değildi. Aşağı inip bakmaya gittim.

“Hayırdır ne oldu?”

“Arabanın şarjı bitti. Gitmiyor.”

“Yardım edeyim sana.”

“Yokuşun sonuna kadar itsen yeter.”

“Tamam canım, hallederiz o kadarını.”

“Allah razı olsun.”

“Hepimizden razı olsun.” Asıl önemli olan cümle ağzından mırıldanarak çıktı;

“Allah`ım sana şükürler olsun.”

Bir yokuşun ortasında çaresizce kalmış, ne ileri ne geri gidebilen, gencecik bir insanın ağzından dökülen cümle buydu. Şükredebilecek bir şeyler bulmuştu. O an için çözmesi

gereken en büyük sorun buydu.

Unutmayın insan beyni o kadar ilginç bir organ ki, aklınızdan geçirdikleriniz gerçekleşebiliyor. İster çağırдың için deyin, ister dilek olarak algılandığı için deyin. Bir düşünün bakalım. Sizin de aklınızdan geçirdiğiniz ve gerçekleşen bir olayla karşılaşmadınız mı hiç? İllaki olmuştur. Olumlu ya da olumsuz. Önemli olan olumlu şeyler yaşamaksa eğer, neden olumsuzlukları çağırırım o zaman? Aklınızdan geçirirken bile olumlu şeyler geçirin. Bakarsınız gerçekleşir. Ne kaybedersiniz ki?

Bir iş görüşmesi mi yapıyorsunuz? Sonucunun başarılı olacağını düşünün. Ya da sağlığınızla ilgili bir sorun mu yaşıyorsunuz? İyileşeceğinizi düşünün. Kolunuz ve ya bacağınız mı uyuşuyor ya da ağrıyor? İyi ki var da ağrısını hissediyorum diye bakın olaya. Ben yapıyorum ve işe yarıyor. İşte o zaman içiniz yaşama sevinci ile doluyor ve hayattan zevk alabiliyorsunuz.

“Ama ben çabuk yoruluyorum.”

“İyi ya yorulabilecek bir organa sahipsin.”

“Koşmak istiyorum ama olmuyor.”

“Kaç kişi yürümek istiyor ama olmuyor.”

“Bu makine olmadan nefes alamıyorum.”

“Şükür ki o makine var.”

Bir çoğunuz karşılaşmıştır. Sizden farklı ve ya aynı hastalığa sahip ve sizden daha kötü durumda olanlarla. Mesela çift gördüğü için şikayet edenler, görme engelli biriyle. Şükredin. o hiç göremezken siz çifter çifter görüyorsunuz.

Topalladığı için şikayet edenler ayakları olmayan biriyle. Sizin gibi topallayabilmek için neler vermezdi. Yatalak olan birisi hiç mi mezarlık görmedi? Onların yaşayabilecekleri bir hayat yok. Aldığınız her nefes için inandığımız her neyse ona şükredin.

“ Bundan daha kötü ne olabilir?” yerine

“Allah beterinden saklasın.” Ve ya

“Allah bu günümü aratmasın” diyebilin

12- ÜÇÜNCÜ FAZ İLAÇ DENEMESİ

“Ooo Hakan bey hoş geldiniz.”

Sigaram konusunda kendisine takıntı yapan doktorum gelmişti artık. Önce bir günaydın diyeydi iyiydi.

“Hoş bulduk hocam.”

“Sigara?” gene başladık.

“Yok teşekkür ederim. Şimdi attım.”

“Onu sormuyorum içiyor musun içmiyor musun diye soruyorum.”

“Hastanede içmeye izin veriyor musunuz?”

“Neden içiyorsunuz hala şunu?”

“Hocam bitkisel ya, ondan içiyorum”

“Bitkisel ürünler içince değil yiyince faydalıdır.”

“Vallaha onu da denedim ama çok acı, yenecek gibi değil.” Asistanına döndü ve;

“Alın şunu başımdan ben atak geçirecem şimdi.”

İlk doz ilacımı alacaktım. Hastanede doktor gözetiminde alınması ve saat başı nabız tansiyon ateş falan ölçülmesi gerekiyordu. İlaç firmasının temsilcisi bayan önde,

ben arkada servis katına çıktık. Odalardan birinde yatak ayarlamışlar ve oraya uzandım. Takip edecek ve ölçümleri yapacak olan doktor da gelmişti. İlk doz ilacı 10:20 de verdiler. Daha sonra yattığım yerden televizyon seyretmeye başladım. 11:20 ölçüm, 12:20 ölçüm.....17:20 ölçüm.

“Nabız düşük, bir saat daha bekleyeceğiz.”

18:20 ölçüm, bir saat daha, 19:20 polikliniğe indim ve tekrar ölçüldü. Hastane boşalmış, herkes mesai bittiği için evine gitmişti. Bizim ekip ise benim nabzım yüzünden hastanede kalmıştı ve çok bitkin gözüküyorlardı. Ölçüm yapıldı ve gene nabız düşük çıktı. Mantıklı olan da buydu zaten. Bütün gün yatan birinin nabızı nasıl yüksek ya da normal olabilirdi ki?

İlaç firmasının temsilcisi, kafasını masaya dayayıp uyku pozisyonuna geçmiş olan sekreterin yanında ve tüm günün yorgunluğuyla bitkin bir şekilde;

“Nabzınızı yükseltecek bir şeyler yapmalı.”

“Bana uyar.”

Kısa bir şaşkınlıktan sonra;

“Ay öyle değil.”

“Anlamadım nasıl değil?”

“Tamam tamam boş verin.”

“Yok ben boş vermeyeyim. Koridorda biraz hızlı hızlı yürüyeyim, sizde tansiyon aletini falan hazırlayın hemen ölçelim şunu da gideyim ben.”

Türkçe işte. Bayılıyorum bu dile. Sonuçta düzelttik

nabzı ve hastaneden çıktım eve gittim. İlaç denemesinin sonu ne mi oldu? Piyasaya çıktı ama ben 1,5 yıl bu çalışmaya devam edebildim. İlk yıl çok iyiydi. İkinci yıl ilaç değiştirildi ve sanırım dozu da yüksek olanından verdiler ki ilk önce karaciğer değerlerim yükseldi. Bir şekilde bunu hallettik, daha sonra kalpte ritim bozukluğu oldu, e bunu da hallettik. Daha da sonra akciğerde %50 difüzyon azalması oldu. Akciğer nakli gerekebilir falan denince;

“MS öldürmüyor ama siz beni öldüreceksiniz” dedim. Çalışmadan çıkmam teklif edildi ve kabul ettim. Çalışmadan ayrıldıktan sonra bir check-up yapılacaktı ama olmadı. Aradan yaklaşık 1 ay geçtikten sonra çalışma hekimlerinden birisi aradı ve nasıl hissettiğimi sordu. Ben de en son yapılması gereken check- up yapılmadığı için kızgın olduğumdan;

“Müsvette kağıt gibi hissediyorum” dedim. Sanırım çalışma raporuna yazacaklardı.

“Nasıl yani?”

“Müsvette kâğıtla işiniz bitince buruştırur atarsınız ya işte öyle hissediyorum”

“Neyse iyi günler.”

“Teşekkürler, size de iyi günler.”

Hani bazı durumlar vardır; insan karşısındakine faydalı olabilmek için elinden gelen bütün her şeyi yapar. Böyle bir şeydi benimkisi bu çalışmada. Bütün masraflarımızı karşıladıkları halde, mümkün olduğunca tasarruflu davranmaya çalışmıştım. Masraflarımızı belgelendiriyor ve daha sonra tahsil ediyorduk. İlk önceleri uçakla değil indirim kartı da aldığım otobüsle gidiyordum Antalya`dan

Ankara`ya. Gidiş gelişler sıklaştınca artık çok yorucu olmaya başladığından uçakla gidip gelmeye başlamıştım. Gideceğim yerlere taksi yerine belediye otobüsü ile gidip geliyordum. Ta ki belediye otobüsü kartını da masraf listeme koyup da firma temsilcisinin;

“Bu otobüs kartını karşılayamıyoruz, taksi masraflarını karşılayabiliyoruz” demesine kadar.

Benim amacım yapılabilecek tasarruflarla bir kişinin daha bu imkândan faydalanabilmesini sağlamaktı, hepsi bu. Evet, ilaç piyasada. Dozu düşürülerek ve yan etkileri azaltılarak. Dedim ya ilk yıl çok memnundum bu ilaçtan. Amacıma ulaşmış, birçok kişiye şifa olabilecek bir ilacın piyasaya çıkmasında rol oynamıştım. Kullanan herkese şifa olsun.

13- BESLENME

Beslenmemize çok dikkat etmeliyiz ki bu zaten herkesin yapması gereken bir şey. Hele son yıllarda artık tavan yapan şu GDO lu gıdalar, enteresan enteresan karışımlar ciddi anlamda, sağlıklı insanlarda bile sıkıntı yapıyor. Sonuçta en basitinden hareket etmemizi sağlayan enerjiyi nereden temin ediyoruz? Tutup ta benzin istasyonunda gaz ya da benzin doldurarak hareket edenimiz yoktur içimizde.

Bir seferinde market zincirlerinin birine alışveriş etmeye gitmiştim. Dikkatimi çaktı. Kocaman kocaman da yazmışlar;

“SUCUK 2,99TL”

Baktım koca bir kangal sucuk. İyi de neden bu kadar ucuzdu? İçindekileri okuyunca gerçek ortaya çıktı. Hani var ya o küçücük yazılar. Onlardan işte. Aynen şöyle yazıyordu;

“Isıl işlem görmüş sucuk benzeri et ürünüdür.”

Adamlar da sucuk demiyor ve işin kötüsü yaptıkları ürüne verecek bir ad bile bulamıyorlardı. “Sucuk benzeri”. Sürekli bundan tükettiğimizi düşünsenize; sucuk benzeri bu ürün sonunda bizi neye benzetir? Marketlerden yaptığımız alışverişlerde üşenmeden içindekiler kısmını okumak bizim aslında. Kim bilir neler yediriyorlar bize bu vicdansızlar.

O yüzden ne yediğimiz ve ne kadar yediğimiz çok önemli. Bazı yemekler vardır, hepimizin favorisi olan ve

genelde annelerimizin yaptığı. Bu yemeklere hayır diyemeyiz. Yiyemeyecek durumda bile olsak neredeyse damardan serum şeklinde verilmesine razı oluruz. Bu yemeklerde de ne kadar yediğimiz önemli. Annelerimiz ısrar eder ve hatta ısrardan da öteye geçip ağzımıza tıkıştırırlar. Benim annem de öyle annelerden. Ben çözümü kendisi ile anlaşma yapmakta buldum.

“Yediğime içtiğime karışma; hem anında geri dönerim hem de bir daha ziyaretinize gelmem.”

Ne mi oldu? Mecbur kabul etti. Ya ısrarlarına devam ederken beni göremeyecekti, Ya da ısrar etmeyi bırakacak ve beni görebilecekti. Yapmış olduğu benim sevdiğim yemeklerde içim gidiyordu ama ölçülü yemeye çalışıyordum. Fazla yersem hemen önce gözlerden sinyal vermeye başlıyor, daha sonra ise denge şaşmaya başlıyordu. Hem kilo da alıyordum. Ne kadar çok yersem o kadar beslenirim mantığıyla hareket eden annemi de kontrol altına almayı başarmıştım.

Karşıma çektim ve onunla konuştum. Bana yarar değil zarar verdiğine ikna ettim. Şimdi bir yemekten bir daha yemem için ısrar ettiğinde;

“Oğlum bir tabak daha yer misin?”

“Yok, eline sağlık yeter anne.”

“Beğenmedin mi yoksa?”

“Hayır anne. Çok güzel olmuş.”

“Bir tabak daha vereyim o zaman. Hem özlemişsindir sen.” Anneme doğru yandan bir bakış ve göz göze geliş anı. Daha sonra annem olayı anlıyor ve;

“ Aman iyi tamam.”

Aslında bana kalsa MS hastaları için çok güzel damak tadına göre bir diyet programı yazarım;

Sabah kahvaltısı:

Şömine kibriti kutusu büyüklüğünde beyaz peynir, ya da,

1 kelle paça çorbası,

12'lik Trabzon ekmeğinin ortasından kesilecek bir dilim ekmeç,

Öğlen yemeği:

Yarım ekmeç arası İstanbul usulü kokoreç

Akşam yemeği:

1 Porsiyon yağlı tarafından kuzu tandır

Bu diyeti uygulayın ve bu hayattaki bütün dertleriniz son bulsun. Yok arkadaş kıymetim bilinmiyor.

Siz de kendinizde gözlemleyin bakın. Az yendiğinde daha bir rahat oluyor vücut. Ayrıca içinde ne olduğunu bilmediğiniz şeyler yediğinizde ters tepki verebiliyor. Yoğurt bile öyle. O yüzden ben her alışverişimde her aldığım üründe muhakkak son kullanma tarihine ve içinde ne olduğuna bakıyorum. Benim için mimli gıdalar var. Eğer içinde onlardan varsa kesinlikle almıyorum.

14- ÇEVRE

Böyle kronik rahatsızlıklarla mücadelede aile desteği de çok önemli ama bazıları abartıyor durumu. Destek olacağız derken aslında zarar verdiklerinin farkına bile varmıyorlar. Örnek mi; aman sen dur ben getiririm, aman sen dur ben yaparım tarzındaki yaklaşımlar. Bilmiyorlar ki yarardan çok zarar veriyor. Kendimizin yapabileceği her şeyi kendimiz yapmalıyız ki gene vücudumuz çalışsın ve körelmesin. Hatta azıcık da bazı şeyleri yapabilmek için kendimizi biraz zorlamamız lazım. Ben bütün ihtiyaçlarımı kendim görebilmek taraftarıyım. Alış veriş kendim yapmalıyım, çamaşırımı, bulaşığı, temizliğimi kendim yapmalıyım. Zorlandığım zamanlar olmuyor mu hiç? Oluyor tabi. O zaman da müracaatınızı Ozan ve Sıla'ya yapacaksınız. Onlar benim kapı komşularım. Bazen kapı çalar, açarım ve hiçbir şey demeden etrafi toplamaya ve temizliğe girişirler. Onlar geldiğinde bile yemek, çay v.b şeyleri kendim yapmaya çalışırım ki vücut körelmesin, çalışsın. Sen şanslısın, herkesin böyle komşusu olmuyor diyenlerinize cevap hakkım doğdu. Acaba siz komşuluk ve arkadaşlık görevlerinizi yerine getiriyor musunuz?

Atak geçirdiğim dönemlerden biriydi. Hastanede yatmayı sevmediğimden 5 gün boyunca gidip damardan kortizonumu alıp eve dönüp istirahat ediyordum. Verilen yüksek dozdaki kortizon bizleri bayağı sağlam sallar. Hani menopoz dönemindeki kadınların yaşadıkları vardır ya bazı etkileri ona benzer. Birden bir sıcak basar ve ter boşalır. İki dakika sonra belki de o terin etkisiyle bir üşüme gelir. Bu

dönemlerde bir de tuz diyetimiz vardır ki aslında iyi mi kötü mü bilemiyorum. Yiyeceklerin tamamı sıfır tuz olmalı. Böyle durumlarda tatsız tuzsuz yemekler yiyorum diye mi bakmalı yoksa yemeklerin asıl tadını alıyorum diye mi bakmalı bilemiyorum ama ikinci seçeneği tercih ediyorum. Aslında tuz, ketçap v.b şeylerin tatları daha baskın olduğu için içine katıldığında yemeklerin tadının alınmasını engelliyor. Ekmeğimi bile tuzsuz yerim. Tedavi bittikten, en son kortizonu aldıktan sonra yaklaşık onbeş gün daha bu diyeti devam ettiriyoruz. Yemek yapmaya üşeniyorum bu dönemlerde. Atıştırma ile ya da salatayla falan geçiştiriyorum. Ama dedim ya komşuluk ve arkadaşlıklar böyle zamanlarda kendini gösteriyor. Kendi yaptıkları yemekleri tuzsuz yapıp benimle paylaşıyorlar. Sıla'nın yapmış olduğu bir kabak dolması vardı ki Ozan'ı görmeliydiniz. İsyandaydı.

“Tuz döküyorum, üstü tuzlu, altı tuzsuz oluyor, abi senin bu tuz diyeti ne zaman bitecek?”

Cüneyt ve eşi İdil ayrı bir hikâye. 5 gün boyunca Cüneyt beni hastaneye götürdü, eşi İdil tuzsuz yemekler yaptı, evlerine gidemediğim zamanlardaysa gene Cüneyt'le bana yemekler gönderdi. Cüneyt'in iş arkadaşı Selda da hepimizi yemeğe davet ettiğinde bana ayrı tencerelerde yemek yapmış.

Bir de Şeref abim ve eşi Ayşe yengem var. Onlar da yemek yapıp beni çağırırlar. Masaya oturduğumuzda ise ilk işleri tuzluğa uzanmak olur. Ben tuzsuz yediğim için onlar da yemekleri tuzsuz yapmışlardır. Bazen şeref abim unutup;

“Ayşe yemeğe hiç tuz koymamışsın” diye çıkışır ama sonra hatırlar ve hiç sesini çıkarmadan yemeğine devam eder.

Ayşe yengemin kardeşi Emine ablam ise emekli bir hemşire. Yapılması gereken iğnelerimi ben yorulmayayım diye iki kat kendi evinden aşağı inip, yaklaşık yüzelli metre

yürüyüp üç katta benim evime çıkıp yapar. Onunla en büyük kavgalarımız;

“Hakan ablam ben geliyorum”

“Yok abla, kendimi iyi hissediyorum, gelirim ben.”

“Tamam ablacım ben çıktım bile, geliyorum.”

“Ben de çıktım abla, ortada buluşuruz o zaman. Nasıl olsa mahallede kışımı görmeyen kalmadı, sokakta vurursun iğneyi” şeklindeydi.

Arkadaşlıklar, komşuluklar çok önemli. Aile desteğinizin yanında, ailenizin sizinle olamadığı durumlarda; ihtiyaç duymadığınızı düşünseniz bile onların güler yüzü, sizin için yaptıkları belki de tedavinizde aldığınız kortizondan daha faydalı. Bunların olabilmesi sizin elinizde. Şu öldüm bittim edebiyatını bıraktığınızda, hastalığınızla dalga geçebildiğinizde, dertlerinizle insanları bunaltmayı bıraktığınızda, siz de elinizden geldiğince onlara bir faydanız dokunsun diye uğraştığınızda kendiliğinden gelişecektir bu ilişkiler.

İnsanlarla dertleşmek başka, dertlerinizle onları bunaltmak başka...

15- EMPATİ

Bu ilişkiler aslında sadece komşular ve arkadaşlar arasında olmamalı. Biz eskiden farklı bir toplumduk. Birbirimize saygılı, yardımsever, misafirperver. Hatta bu özelliklerimiz dünya çapında bilinen özelliklerdi. Bizdeki bu değişim nedendi? Artık otobüste ihtiyaç duyanlara yer vermeyen, işyerinde birbirinin kuyusunu kazmaya çalışan, ticarete birbirini kazıklamaya çalışan, hatta zayıflamaya çalışıyorsak başkalarının kilo almasına sevinebilen bir toplum olduk çıktık. Şimdi bazılarınız bana kızıyor ama şöyle oturup bir düşünün bakalım. Ben sadece duymak istediklerinizi değil, gerçekleri söylüyorum size. Bunun için bir sürü örnek verilebilir ama ben yaşadıklarımın birini yazacağım burada.

Annemle dolmuşa binmiş bir yerlere gidiyorduk. Benim denge felaket, yorgunluk maksimumda ve oturacak yer yok dolmuşta. Bir koltuk boşaldı ve annemin tüm ısrarlarına rağmen oturmam, annemin oturmasını söyledim. Bu arada da ön kapının yakınındaydım. Hani ön koltukların orada yazar;

“Bu koltuk yaşlı, engelli ve hamileler için” diye.

İşte o koltukta 12-13 yaşlarında bir çocuk oturuyordu. Üstelik yukarıdaki sıfatlardan da hiçbirine sahip değildi. Ne yaşlı, ne hamile ne de engelli. Bizim zamanımızda demek istemiyorum ama eskiden diyeyim; kalkar başkalarına yer verirdik. Buraya kadar sorun yok. Ben biraz dışımı sıkarak ayakta da gidebilirdim. Durağa geldiğimizde kucağında bir

bebekle bir bayan bindi. Araç hareket ettiğinde dengesini kaybetti ve ben tutmaya çalıştım ama bizim zıprıda tık yok. En sonunda dayanamadım;

“Kalk kızım, bayana yer ver.”

“Anneeeeeeee” meğer anası da iki üç sıra arkada oturuyormuş.

“Ne oluyor orada?”

“Bu senin mi?”

“Evet”

“Burada unutmuşsun bunu yanına al.” Sonra çocuğa dönerek;

“Hadi kızım anan çağırıyor bak.” Dedim ve kucağında bebek olan kadının oturmasını sağladım.

Çok çaba göstermenize gerek yok. Sadece biraz empati kurun yeter. Özellikle toplu taşıma araçlarında o engellilerin, yaşlıların, hamilelerin neler çektiğini düşünün. Hamileleri anlayabilmeniz için kucağınızda çimento torbasıyla gezin demiyorum ya da engellileri anlayabilmek için bacağınızın birini kesin demiyorum.

Ama bir MS hastasının özellikle atak dönemlerinde sadece yürüyebilmek için neler yaşadığını anlayabileceğiniz bir örnek verebilirim. Bir ayağınıza deniz paleti, diğer ayağınıza ise topuklu bir ayakkabı giyip gezin.

Bir seferinde de müşterilerimizden birisi ile görüşmeye gidiyorduk müdürümle. Arabamızı park edecek bir yer bulduk ve yürümeye başladık ama 10 metre sonra hızlı da yürümeye çalıştığım için sol ayağım isyan etmeye başladı.

Git gide daha fazla topallıyor ve müdürüme de yetişmeye çalışıyordum. Beklemediğim bir tepki de ondan aldım;

“Hakan bey biraz düzgün yürür müsünüz?” Ananı, avradını, sülaleni akşam mangala bize getirsene. Bu cümle karşısındaki şaşkınlığımı atlattıktan sonra cevap verdim.

“Onu ben sizden daha çok isterdim.”

Sadece biraz düşünün. Düşünün ki karşınızdakini anlayabilme şansınız olsun.

Bir gün de belediye otobüsüne binip Tıp fakültesine gideceğim. Atak geçiriyor muyum ona bakacaklar MR çekip. Bu aletten de bir tane eve alacam artık. O kadar çok girdim ki içine. Hem rengi de beyaz, salonuma da uyar. Bu arada aklıma gelmişken MS hastalarına buradan sesleneyim. Çektirmiş olduğunuz beyin MR'larını saklayın. Birisiyle tartışmanızda size -beyinsiz- derse onu gösterirsiniz. Neticede belge sayılır. Neyse konuma döneyim. Otobüs güzergâhları da değiştiğinden kırk yıllık Antalyalı da olsan otobüse binmeden önce gittiğin yeri şoföre sorman gerekiyordu. Ben de öyle yaptım. Önünde tıp fakültesi yazan otobüsü durdurdum ve şoföre sordum;

“Kaptan fakültenin önünden mi karşısından mı geçiyor?”

Önünden geçerse sorun yoktu. Sadece binaya kadar yürüyecektim ama karşısından geçiyorsa önce asansörü mesai saatlerinde çalıştığı için yaklaşık 35-40 basamak merdiveni çıkacak, duble otoban boyunca üst geçitten yürüyecek (yaklaşık 100 mt), gene 35-40 basamak merdivenden inecek, 50 mt kadar da fakültenin giriş kapısına kadar yürüyecektim. Atak şüphesi de vardı ki, böyle zamanlarda hareket kabiliyetimiz çok kısıtlanıyor.

“Önünden”

Otobüse bindim. Çok fazla da beklememiştim. Hareket ettik bir süre güzergâh doğruydu. Daha sonra yolun karşı tarafına dönünce içimden “herhalde ileriden dönüp gelecek” diye düşünürken; şoför,

“Tıp fakültesini soran biri vardı, aha karşısı.”

“Kaptan binmeden önce ben sana sormadım mı önünden mi, karşısından mı geçiyor diye?”

“Aha önü işte.”

“Sığır etinin kilosu bile 30 TL iken sen ne kadar ucuzmuşsun öyle. Para lazım deseydin ben sana 1,25 verirdim. Eziyet değil mi şimdi bana?”

Kabul ediyorum. Bu hakaret biraz ağır kaçtı ve kendimi kontrol edemezsem bir gün birisinden fena dayak yiyeceğim ama gerçekten sinirlerim zıplamıştı. Ne mi oldu? Ne olacak, merdivenleri tırandım, son basamakta oturup dinlendim, üst geçitten yürüdüm, diğer merdivenlere geldiğimde oturup tekrar dinlendim, merdivenlerden indim duvarın kenarında dinlendim, Hastane girişinde dinlendim, binaya geldiğimde dinlendim. Sonuçta ulaştım ama bitmişim artık. İşte o deniz paletiyle topuklu ayakkabıyı bu adama giydirip bu yolu yürütmek lazım. Empati değil mi? Empati işte. Allah`tan erken çıkmışım da randevuma yetiştim. Yoksa birde orada görevlilere derdimi anlatmaya çalışmak ve diğer sıra bekleyen hastaların homurtusunu dinlemek vardı.

Hadi sağlamları bir dereceye kadar anlayabiliyorum. Damdan düşenin halinden damdan düşen anlar derler. Engelliler de birbirini anlamıyor ki.

Özürlü kimlik kartı ve raporu için müracaat etmeye hastaneye gittim. Asıl amacım malulen emekli olabilir miyim diye özürüllük oranımı öğrenmekti. Gerçi o da hikâyeymiş. Bölge sağlık kurulu diye müneccimlerden oluştuğunu tahmin ettiğim bir kurul var. Hastanede heyet sizi muayene ediyor, Bölge sağlık kurulu sizi görmeden emekli olabilir mi olamaz mı diye karar veriyor.

Müracaat için sıraya girdim ve formumu aldım. Formda yazılı olan polikliniklere gidiyorsunuz ve geri getirip oraya teslim ediyorsunuz. Heyetin toplandığı gün de gelip onlara gözüküyorsunuz. İtiş, kakış bütün polikliniklere girip çıktıktan sonra formu aldığım yere geldim ki, herkes üst üste. Benim bu formu bunlarla mücadeleyi kazanıp da bankoya ulaştırabilmeme imkân yok. Yeni gelecek olanlar muhakkak beni ekarte ederlerdi. Burayı bir sıraya sokmak lazımdı. Kalabalığa doğru bağırdım;

“En sondaki kim?”

Hepsi bana garip ve boş gözlerle bakıyordu.

“ben yeni geldim de en sondakinin arkasında sıraya geçeceğim.”

Hala bakıyorlar. Herkes hayatından memnun, birbirlerini iterek sırasını alıyor. Üstelik bunlar özürülü olduklarını belgelemeye çalışıyorlar.

“Oldu, anlamadınız. Şu anda işlemi kim yaptırıyor?”

“Ben”

“Tamam, sen birincisin.”

“Ondan sonra kim yaptıracak?”

“Ben”

“Tamam, sen geç onun arkasına.”

Böyle böyle herkes ip gibi oldu. Hem işlemler daha hızlı oluyordu hem de insanlar nefes alacak boşluklar bulmuştu. Sıra biraz ilerledikten sonra, bir kadıncağız benimle, önümdeki arasına girmeye çalışıyordu. Böyleleri de gerçekten hep beni buluyordu. Bazen kendimi cami duvarı gibi hissettiğim olmuyor değildi.

“Teyze senin sıran var mı?”

“Var.”

“Nerde?” eliyle bir yerleri gösterdiğini sanarak

“Orda.” Tebessüm ettim ve kendi kendime,

“Hayır Hakan, bulaşma.” Dedim ama olacak gibi değildi ki. Birkaç kişinin daha işi bitmiş ama teyzemin araya girme çalışmaları bitmemişti.

“Teyze senin sıran yok gibi geldi bana.”

“Aman, sende taktın bana.”

“Ne takacağım teyze? Nikâhıma mı alacam seni de takayım? Bak herkes sırada.”

“Özürüyüm ben.”

“Doğru yere gelmişin, bak ne yazıyor bankonun üzerinde; “ÖZÜRLÜ MÜRACAAT”, yani herkes özürlü bu sırada.”

“Aman ne olacak şuradan veriversem?”

“Teyze kurban olayım git başımdan. Zaten cezai müeyyidem de yok.”

Cezai müeyyide. Evet ya parola buydu. Nerden bilecekti ki öyle bir şey olmadığını, zaten sıradakilerden kimin ne olduğu bazılarının dışında belli bile değildi. Bunu başka yerlerde de kullanmalıyım. Bunu duyunca teyzem hiç sesini çıkartmadan en arkaya gitti.

Biz birbirimize saygı duymaz, birbirimizin o veya bu şekilde hakkını yemeye çalışırsak başkalarından nasıl saygı ve hak bekleyebiliriz?

Hele hastaneler; hasta olmayan adamın orada ne işi var diyeceksiniz ama hastalığın da kademesi var.

Engellilerin ya da yaşlıların o asansöre binebilmek için evlerinde kondisyon çalışması lazım. Asansör gelir gelmez bitiş çizgisine ulaşmaya çalışan atletler gibi bir mücadele başlıyor ve doğal olarak bu mücadeleyi kaybedenler de asıl o asansöre ihtiyaç duyanlar. Sonra da manzara merdivenlerden çıkmaya çalışan koltuk değnekli insanlar...

16- HAYAT DEVAM EDİYOR

MS olmadan önce engelli ya da kronik rahatsızlığı olan insanların penceresinden dünyayı ben de göremiyordum. Pencereden her baktığımda cıvıl cıvıl bir dünya görüyordum. Ama öyle değilmiş. Milyonlarca insan ne kadar büyük bir mücadele veriyorlar aynı dünyada yaşayabilmek için. Bırakın kaldırımlardaki engebeleri, çukurları, düz yolda yürümek bile o insanlar için dağlarda trekking yapmaktan farksız. Ama bu mağduriyeti kullananlar yok mu? Elbette ki çok var. Sürekli arabesk bir hayat yaşadıkları için çevresindekilerin kendisine bakması gerektiğini düşünen, tabiri caizse parazit modunda yaşayan insanlar çok fazla. Hiç mi elinizden bir şey gelmiyor? Hiç mi bir hobiniz yok? Parazit olarak yaşamaktansa ekonomiyeye bir katkımız olsun, aileme bir desteğim olsun diyeniniz hiç mi yok?

Ben birisinden para isterken; soğuk, soğuk terlerim ve utanırım. Eminim siz de çekiniyorsunuzdur. Para da hayatımızı devam ettirebilmek için ihtiyaç. O zaman geriye çok fazla seçenek kalmıyor. Sadece bir tane kalıyor; o da kendi paramızı kazanmak. Üstelik göreceksiniz ki, o zaman kendinize olan güveniniz de artacak.

Azıcık araştırdığınızda kendinize uygun ve size gelir sağlayabilecek bir şeyler muhakkak bulursunuz. Size bir ara uğraştığım mum yapımını tavsiye edebilirim. Ülkemizin konumu öylesine güzel ki, tarih boyunca hep yerleşim alanı olarak tercih edilmiş. Sonuçta da bu kadar tarihi eser bırakmışlar arkalarında. Eminim sizlerin yaşadığı yerde de

bir tanesi vardır. Yerli yabancı turistlerin yörenize geldiğinde ziyaret etmeden dönemediği. İşte o eserlerden birinin küçük bir biblosunu alacaksınız. Sıvı silikonla kalıbını çıkaracaksınız. Daha sonra da bu kalıbın içine erittiğiniz parafin, renk verici madde ve stearik asit karışımını fitili yerleştirerek döküp soğumaya bırakacaksınız. Kalıptan çıkarttığınızda mumunuz hazır. Gerisi sizin satma becerinize kalmış. Yapımıyla ilgili teknik bilgiyi gene internetten bulabilirsiniz. Ben kapı kapı dolaşamam ki satmak için diyenler;

İşsiz bir arkadaşınızla anlaşın, o satsın. Karı bölüşün.

MS teşhisi konduktan sonra bedenimin izin verdiği ölçüde çalışmaya devam ettim. Yaklaşık sekiz yıl kadar böyle devam etti ama artık denge problemimden dolayı imalatta, çabuk yorulduğum için ise pazarlama departmanında çalışmam imkânsız hale geldi. Bir şeyler yapmalıyım. Düşündüm ve internet artık hayatımızın her noktasına girmişti. Oradan bir şeyler yapabiliyordum. Aklıma satıcılarını sadece engellilerin ve kronik hastaların, müşterilerini de herkesin oluşturabileceği bir alışveriş sitesi kurmak geldi. Bildiğim kadarıyla dünyada da böyle bir site yoktu. Hem engelliler ve kronik rahatsızlığı olanlar işverenler için tercih sebebi olmadığından, bu sitede hobilerini, koleksiyonlarını, el becerilerini, hiç bir şey gelmiyorsa elinden, ticari mal satarak kendilerine harçlık çıkarabiliyorlardı. Üstelik sitede satılan her maldan %1 gibi bir oranda havuzda toplayarak ihtiyaç sahiplerine; tekerlekli sandalye, işitme cihazı, protez gibi yardımlar da sağlanabilir ve engelliler kendi aralarında birbirlerine de destek olabiliyorlardı. Bu düşüncemi sosyal paylaşım ağlarında ilgili guruplarda dile getirdim ve harika tepkiler aldım. Hemen kolları sıvayıp engelsizshop.com'u kurdum. Hatta televizyon kanallarının birinde de bu projeye yarışmaya katıldım. Yarışma sonunda dereceye giremedim. Hayvan barınaklarıyla ilgili bir projenin

bile gerisinde kalmıştım. Olsun yılmadım ve siteyi kurdum. O harika tepkiler aldığım sitemde iki yıl sonunda kaç tane üye var biliyor musunuz? 42. Bunlarında sadece birkaçı kronik hasta ya da engelli.

Toplumdan soyutlanmaktan şikâyetçi olan, engellilere hakları tanınmıyor diyen arkadaşlar; görüyorum ki siz kendinizi soyutluyorsunuz. Herkesin derdi başından aşkınken kimse size haydi gel, aramıza katıl demez. Siz o kapıyı zorlamalısınız ki toplumun bir ferdi olduğunuzu onlara hissettirebilesiniz. Neticede hayat devam ediyor ve bir köşesinden tutunmak lazım.

17- DOKTORLARIMIZLA İLİŞKİLER

Hele doktorlarımızla ilişkilerimiz;

Doktorlarımızın şunu kesinlikle kabul etmesi lazım ve onların aslında böyle düşündüklerini tahmin ediyorum. Herhangi bir kronik rahatsızlığa sahip olanların neler yaşadıklarını ve hissettiklerini hiçbiri bilemez. Tabii ki eğitimi almışlar, konularında uzmanlaşmışlar ve herkesten çok daha iyi biliyorlar bu rahatsızlıkların sebebini, tedavi yöntemini. Benim söylediğim hastaların neler yaşadıkları ve hissettikleri. Bunu bilemezler diye de bazen olmayan şeyleri oluyormuş gibi yansıtmak da tedavimizin yanlış yönlere kaymasına sebep olur. Ayrıca bir genelleme yapılabileceğinden de diğer hastaların anlattıklarının inandırıcılığı kalmayabilir. Bunu özellikle rica ediyorum. Doktorlarımızla her sıkıntınızı harfiyen paylaşın. Ne fazladan bir şey katın ne de eksik bir şey söyleyin ki tedavinizde doğru yol seçilebilsin. Yok, bu konuyu abartmadım. Ben bu zamana kadar doktorlarıma ne yaşıyorsam onu anlattım ama gene de olmadı çünkü onlar da bütün insanlar gibi genelleme yapabiliyorlar. Doktorlara karşı inanırlığımız kaybolunca bakın başımıza neler gelebiliyor;

“Hocam günaydın.”

“Günaydın Hakan bey. Nasılsınız?”

“Çok teşekkür ederim ama bu sol gözümde biraz sıkıntı var. Sol bacağım da biraz güçsüzlük hissediyorum.”

“Her şeyi MS`e yormayın. Göz doktoruna gittiniz mi?”

“Yok gitmedim, önce sizinle görüşmek istedim. Yolda yürürken, karşıdan karşıya geçerken, televizyon seyrederken daha net görebilmek için sürekli sol gözümü kırpmam gerekiyor. Bir gün birinden ne göz kırptırıyorsun diye dayak yiyeceğim.”

“Önce bir göz doktoruna gidin, sonra bakalım.”

Göz doktorundan randevu aldım. Yaklaşık 15 gün kadar sonraya alabildim. Çünkü sordum sorduğum ve bana tavsiye edilen isimden randevu aldım. O da 15 gün doluymuş. Randevuma gittim, sıramı bekledim ve içeri girdim.

“Hocam iyi günler.”

“Teşekkürler, neyiniz var?”

“Sol gözümde bir sıkıntı var. Net göremiyorum. Ayrıca MS hastasıyım, onu da belirtirim.”

Bir sürü test, alet edevat yardımıyla muayene ve cevap;

“MS`siniz ya ondan kaynaklanıyor. Nörologunuzla bir görüşün.”

“Peki teşekkürler.”

Tekrar nörologdan randevu aldım. Sadece pazartesi günleri MS polikliniği olduğundan 15 gün de onu bekledim. Oldu mu sana 1 ay? Yaklaşık 1 hafta da doktora gitmeden önce geçer belki diye bekledim. Nörologla olan randevuma gittiğimde her zamanki gibi masasında oturdu ve asistanlarına şunu yap, bunu yap diye talimatlar vererek bana döndü;

“Biraz bekleyelim, eğer geçmezse bir daha gelin.”

“Hocam zaten neredeyse bir buçuk aydır millete göz kırpyorum, karşıdan karşıya geçerken çarpılıp gideceğim bir gün.”

“İyi o zaman bu süre içinde karşıdan karşıya geçmeyin. Ha ha ha”

Oradan çıktım ve bir daha o doktora gitmedim. Doktorların hastalarını müşteri gibi görmelerinden bıkmıştım artık. Hâlbuki doktor dediğin hastasını hasta gibi görmeliydi.

Yaklaşık bir yıl kadar böyle devam etti gitti. Bir yıl sonra Eskişehir`deki arkadaşım Şirin ve Serdar`ın yanına gittim. Zaten sık sık da gidiyordum. Evleri artık benim evim gibiydi. Dupleksti ve üst katı bana ait gibi olmuştu. Kızları Aylin ve Selinle üst katta monopoly oynamayı da özlemiştim. Oyunda param bitiyordu ve monopoly`nin kendimizin uydurduğu yeni kuralını uyguluyorduk ki oyun bitmesin. Diğer oyunculara bağış yapmak. Ne hikmetse bağış yapılan da hep ben oluyordum. Şirin liseden arkadaşımdı. Bir akşam sosyal paylaşım sitelerinin birinde dolma sardığını yazmış, ben de laf atmak için;

“Tabi, biz taş yiyelim.” Yazdım sadece.

Ertesi gün kargo kapımı çaldı. Koca bir tencere de bana paızı dolması yapmış, göndermiş. Serdar doktoru. Ortopedist. Eskişehir`e gelmeden önce telefon açmış ve bana iyi bir göz doktorundan randevu almasını istemiştim. Tanıdık vasıtasıyla gidince doktor beni dinler diye düşünüyordum. Öyle de oldu. Gittiğim doktor başından sonuna kadar beni dinledi. Muayene etti, ilgilendi. Karar anı;

“Hakan bey; optik nöropatik MS atağı geçirmişsiniz

ve sol gözünüzde % 30 görme kaybı var.”

“Peki, şimdi kortizon alsam düzelebilir mi?

“Hayır, düzelmez artık. Geçirdiğiniz atak sizde sekel bırakmış.”

Hepimiz sorunlarımızı abartmadan söyleyelim ki doktorlarımız da bizlere inansın ve bu tür olaylar yaşamayalım. Tamam, her meslek gurubunda olduğu gibi doktorlarımızın arasında da enteresan olanları yok değil. Gene başımdan geçen bir olay;

Hastaneden randevumu aldım. Kitabımın başında bahsettiğim, Ankara`daki doktorum Antalya`ya döndüğünde hastaneye git ve orada da kaydın bulunsun demişti. Takip altında olmalısın ve periyodik olarak kontrole gitmelisin. İyice oto sanayi moduna girmiştik. Arabası olanlar bilir. Sanayiye bir girdi mi o araba bir daha ayar tutmaz. Sürekli gitmek gerekir. Bizimki de öyleydi ama farkı hastane. Anlayacağınız servis bakımlıydık.

Her neyse; randevumu almış ve kaydımı yaptırmak için hastanenin yolunu tutmuştum. Muayene de olmayacaktım ama sağlam bir miktar muayene ücretini de ödemiştim. Gene hasta değil müşteri sınıfındaydık. Yılbaşından birkaç gün kadar önceydi.. Öğleden sonra saat 14:00 için randevumu almıştım. Randevularıma gecikmemek benim için takıntı olduğundan karşımdakinden de sürekli onu beklerim. Saatinde odasına gittiğimde kapıda iki hemşire ile yılbaşı programı muhabbeti yapıyordu.

“Merhaba.”

Bir şey demeden yavaşça yol açtı ve içeri girdim oturdum. Beş dakika, on dakika. Ben hala bekliyordum ve

kimsenin de umurunda değildim.

“Hocam”

“Bir dakika.”

Hemen saatimden dakika tutmaya başladım. Öyle ya zaten muayene saatim geçmişti ve benim de işim vardı. Üstelik kendisinden randevu alabilmek için de ücret ödemiştim. Bir dakika dolduktan sonra;

“Hocam bir dakika doldu.” Bana baktı ve hemşirelere dönerek;

“Ne istiyormuşşuna bir bakayım ben. Sabırsızlanıyor.”

Masasına geçti oturdu ve bana dönerek;

“Neyin var?” ben hala sükûnetimi koruyarak;

“Hocam benim teşhisim kondu ama...” Melodili bir biçimde, işaret parmağını sallayarak ve hafif bir tebessümle;

“MS siiiiiiiiin.”

“Anlamadım.”

“MS sin. Ben MS’i gözünden anlarım.”

“Evet de yani nezle olarak da gelsem karşınıza, bir hekim olarak hastalığıma saygı duymanızı beklerdim. Keşke size de daha önce gelmiş olsaydım MR için dünya kadar para ödedim, hâlbuki siz gözüme bakar söylediniz.”

“Yok, biz MS lerle şey yapacağız da...”

“Ne yapacaksınız? Yılbaşı programı yapıyordunuz.

Halay mı çekeceksiniz?”

“Sen ne kadar sinirlisin öyle.”

“Ben sinirli değilim, siz sinirlendiriyorsunuz. Randevu saatinde geldim ama beni dikkate bile almadan orada muhabbete devam ettiniz. Önemli bir şey olsa sorun değil ama muhabbetinizin konusu yılbaşı programı. Ne olduğunu bile bilmediğim rahatsızlığım ile ilgili dalga geçer gibi davranıyorsunuz.”

“İrsi olup olmadığını araştırıyoruz. Bize kan örneği verebilir misiniz? Hem de asistanıma kaydınızı yaptırırsınız. Aşağıda poliklinikte o da.”

“Sorun değil veririm tabii ki.”

Telefona uzandı ve asistanını aradı. Gene melodili bir şekilde;

“Mücellaaa bir MS dahaaa...”

Sanırım bu doktorun ideali konservatuara gitmekti ama olmamış işte. İçine şarkıcı kaçmış sadece.

“La ilahe illallah...”

Aşağı indim, polikliniği buldum, kapıyı çaldım;

“Gel”

“Mücella hanım?”

“Hakan bey ?”

“Evet.”

“MS bankasına hoş geldiniz” bu durumla ilgili bir atasözü var mıydı bilmiyorum ama söylenebilecek çok şey vardı benim sözlüğümde.

“Hesabımı kapatmak istiyorum.”

“Anlamadım.”

“Artık bankanızla çalışmak istemiyorum ve hesabımı kapatmak istiyorum. Banka olduğunuzu söylemediniz mi?”

“Yok, biz sadece hesap açabiliyoruz, hesabı kapatamıyoruz.”

“İyi, hocanızla beraber insanlara dalga geçer gibi davranacağınıza, hesap nasıl kapatılır onu araştırın o zaman. Şimdi kanı nereye veriyorum?”

Bu doktora bir daha gitmeyeceğim dememe rağmen daha sonra tekrar gittim. Ama nasıl?

İlaç firmalarından birinde çalışan bir bayan arkadaşım vardı ve kontrollerimi aksatmamam için sürekli baskı yapıyordu. Durumu anlattım ve bir daha bu doktora gitmeyeceğimi söyledim. Başka bir doktor bulur ona giderim diyordum.

Bir gün iş yerimde otururken telefon geldi. Arayan gene oydu.

“Hakan çok kötüyüm, hemen gel.”

“Neredesin?”

“Tıp fakültesindeyim, acil girişinde.”

“Ne oldu?”

“Hemen gel sen. Uzun hikâye.”

Zaten hastanelerden çıkmıyordu. İlaç firmasında çalışıyordu ya. Arabama atladığım gibi doğru hastaneye gittim. Gittiğimde kapının önündeki banklardan birinde oturuyordu. Mümkün olduğunca hızlı bir şekilde arabadan indim ve ona doğru gittim.

“Ne oldu?”

“Kızma ama.”

“Söyle kızmayacağım.”

“Saat 14:00`da doktordan randevun var, onun için çağırdım seni.”

“Saçmalıyorsun ama. O kadını görmeye bile tahammülüm yok.”

“Ne yapayım? Sen almıyorsun, ben randevunu aldım.”

“Gene gireceğiz birbirimize.”

“Bir şey olmaz, hem kendi iyiliğin için.”

“Sen de benimle birlikte gir ve gör. Kardeşim olduğunu söyleriz.”

“Tamam anlaştık.”

İnsan sinirlerini bozmak için üzerine para öder mi? Ödedik işte. Randevu saatimiz geldiğinde beraber girdik içeri. Anlaştığımız gibi kardeşim rolüne büründü.

“Merhabalar hocam”

“Neyiniz vardı?”

“Ben daha önce de gelmişim hatırlarsanız”

Bana baktı ve;

“Sigara içiyor muydun sen?”

“Evet, içiyorum” sert bir şekilde;

“Neden içiyorsun şu zıkkımı?”

“Yalan mı söyleyeyim hocam? İçi...” ses tonunu yükselterek;

“Doktora yalan söylenmez. Bu kilo ne böyle?” önce içimden bir sabır çektim.

“Ben de onu soracaktım. Kullandığımız ilaçların yan etkisi olabilir mi?”

“Ne yan etkisi olacak? Kafanızda kurup kurup geliyorsunuz. Boğazınıza hakim olun biraz.”

“Eeeeeee yeter be. Senin kilon ne böyle?” Bir kadına yapılmaması gereken dokuz kusurlu hareketten biriydi biliyordum ama canıma da tak demişti artık.

“Ne kilosu? Ben formumdayım.”

“Sen formundaysan ben de dalyan gibi delikanlıyım. Sen boğazına sahip çıktın mı ki bana soruyorsun?” Döndüm arkadaşşıma;

“Yürü gidiyoruz. Bu kadın bana atak geçirtecek.”

Daha sonrada tekrar doktora döndüm ve;

“Senin de iyi bir psikologa ihtiyacın var. Tanıdığın yoksa yardımcı olabilirim” dedim ve çıktık. Bir daha da hiç görmedim kendisini.

İster doktor, ister kasap, ister marangoz olsun hepimiz insandık ama karşılaştığımız birkaç enteresan kişi için meslek guruplarını ya da insanları genellemek lazım. Aynı, birkaç MS hastasının durumunu doktoruna karşı abartılı bir biçimde söylediğinde, doktorların da bizi genellemesi gerektiği gibi. Neticede onların bize söyledikleri neydi?

“MS HASTALIĞI YOKTUR, MS HASTASI VARDIR.”

Şu anki doktorumdan bahsetmeden de geçemeyeceğim. İlk kez bir hekim bana müşterisiymişim gibi değil de hastasıymişim gibi davrandı. İlk muayeneye gittiğimde;

“Hocam merhaba.”

“Merhaba. İsminiz?”

“Hakan”

“İlk kez geliyorsunuz değil mi?”

“Evet.”

“Hakan bey; rahatsızlığınızın ilk gününden bugüne kadar geçen süre içerisindeki tüm tetkiklerinizin sonuçlarını istiyorum. Hem sizin için bir dosya hazırlayacağız hem de rahatsızlığınızın gidişatına bakarak tedavi yöntemini belirleyeceğiz. Dolayısıyla bütün bu tetkikleri araştırdıktan sonra sizi muayene etmek istiyorum.”

“Peki” dedim ve çıktım. İlk kez böyle bir şeyle karşılaşılırdım. Üstelik bir sonraki pazartesi gününe randevu verilmesi için kaşesini bastığı kâğıdı da sekretere götürmemi istedi. Götürdüğümde hemen randevumu da verdiler. O bir hafta içerisinde en başından itibaren bu güne kadar olan elimdeki bütün belgelerin fotokopisini hazırladım. Artık hepsi hazır ve randevu günüm de gelmişti. Hastaneye gittim, sıram gelince içeri girdim.

“Merhaba.”

“Hoş geldiniz hakan bey. Hazırladınız mı belgeleri?”

İsmimle hitap etmiş ve ne yapacağımı da unutmamıştı. İşine ciddiyetle eğiliyordu. Evet, doktorumu bulmuştum. On yılı devirdikten sonra bulmuştum ama önemli değildi. Hiç de bulamayabilirdim. Adını daha önce hiç duymadığım ilaçlardan bahsetti bana. Kullanıp kullanmadığımı sordu. Ağrı kesiciydi. Dizlerimden aşağısını kesip atsam rahatlayacaktım gibi hissediyordum ağrıdan ve bunu gidermek için kullandığım, hiçbir işe yaramayan ağrı kesicilerin yanlış olduğunu, bizim ağrılarımızın nöropatik olduğunu söyledi ve başka bir ilaç verdi. Bu ilacı kullandıktan sonra bütün ağrılarım dindi. İlk muayeneye bastonla gitmişim. Şu anda ise kullanmıyorum.

Hekiminizden memnunsanız ona gerçekten güvenin ve her şeyinizi onunla paylaşın. Evet, sizlerin neler hissettiklerini ve yaşadıklarınızı bilemezler ama en iyi tahmin edebilecek kişiler ve bu konuda da yardımcı olabilecek kişiler onlar. Ne üfürükçüler, ne de şifacı olduğunu iddia edenler.

18- HERKESE EDERİ KADAR

Hayatınızdaki herkes eşit değere sahip olmamalı. Bazıları başınızın üzerinde dururken, bazılarını da ayaklarınızın altında tutmayı bilmelisiniz. İllaki size faydası dokunanları başınızın üzerinde tutun demiyorum. Bazı insanlar vardır ki elinden gelen bir şey olsa imkânlarını sonuna kadar sizin için seferber ederler. Ama bazıları da vardır ki; sizin etinizden, sütünüzden, yününüzden yararlandığı yetmiyormuş gibi; bir de üzerine kemiğinizin suyuna çorba yapıp iliğınızı de çıkartmaya çalışırlar.

Ben zaten senin mücadele ettiğin hayatla mücadelenin yanında bir de bir illetle uğraşıyorum. Kolay iş değildir. Bir taraftan da çalışarak hayatımı kazanmaya çalışıyorum. İşimde de başarılı olduğumu düşünüyorum. Bu konuda mütevazı davranamayacağım. Üstelik eğitimini aldığım konuda değil, bambaşka bir konuda çalışıyorum. İdareci konumundayım. Altımda çalışanlara ve staj yapmaya gelenlere ise sürekli aynı şeyi söylüyorum.

“Bu benim eğitimini aldığım bir iş değil, sizin mesleğiniz ve çalışmanızdaki başarılarla beni geçmelisiniz ki herkes kendi işini yapsın.”

Hizmet sektöründe çalışıyorum. Mal alıp satmanın telafisi vardır, değiştirirsin düzelir ama hizmet öyle mi? Bir hata yaptığında telafisi olmaz. Yıllar önce de aynı sektörde çalışmış ve tercih edilen bir çalışan olabilmişim. Daha sonraları kendi mesleğimi yapma konusunda inat etmiş

ve asıl mesleğime dönmüştüm. Öyle ya herkes kendi işini yapmalıydı ki geneline baktığında başarılı bir ülke konumuna gelelim. Ama olmadı işte. Gene bir U dönüş yaptım ve gelen teklifi değerlendirdim. Turizme geri dönmüştüm. Çok fazla iş gücü de yoktu ve firma sahibi arkadaşım. Konuştuk, anlaştık. Daha önce bu sektörde çalışırken sağlamdım; şimdi ise rahatsızlığım vardı. Ama çok fazla engel teşkil etmiyordu. Çalışma saatleri çok uygun değildi. Sabah 09:00`dan ∞`a. Turizmi neticede pek mesai saati yoktur. Yoğun bir şekilde çalışıyordum. Turlar, transferler, araçlar hepsi bana bakıyordu. Yeri geliyor binlerce dolarlık görüşmeler yapıyordum, yeri geliyor havaalanına gidip yolcu karşılayıp transfer yapıyordum. Ama en ufak bir serzenişte bulunmamalıydım ki zaten MS`in attığı golle bu işe 1-0 mağlup başlamıştım. Bunu da hissettirmemem lazımdı. Doktorun söylediği uyku düzeni hak getire, düzenli beslenme keza öyle, üzerine bir de ayakta kalabilmek için içilen bol kahve ve yanında sigara. Bu şekilde çalışmama rağmen bir sabah; (o zamanlar kapalı alanda sigara içmek serbest) işe geldim, kahvemim yanında sigaramı tütürürken bir gün öncesinden hazırladığım o günkü programın son kontrollerini yapıyorum. Arkadaşım kapıdan içeri girdi.

“Öfff bu ne sigara dumanı?”

“Hayırdır sinirli gibisin.”

“Ben bile içmedim daha.”

Yok, yanlış anlamayın; ilkokulda andığımızı söyler gibi bütün ofis elemanları günün ilk sigarasını toplu halde içmiyorduk.

“İyi de sen yeni geldin, ben geledi çok oldu ve gece de uyumadım sayılır zaten.”

“Hayret bir şey. Seni neden işe aldığımız, durumun da belli zaten.”

“Neden işe aldınız? Ben ihtiyacınız olduğu için alındım sanıyordum.”

“Durumun belli işte.”

“Kes o zaman hesabımı. Ne demek durumun belli? Hayrına mı aldınız beni işe? Sorumluluklarımdan hangisini aksattım bu zamana kadar? Aldığım ücretin karşılığını vermedim mi?”

“Tamam tamam, yok bir şey.”

“Var bir şey etekteki taş ayağıma düştü. Hemen şu anda kes hesabımı. İstifa ediyorum.”

İstifa ettim ve ofisten ayrıldım, ama görüşmeye devam ettik. Arkadaşlığımız devam etti. Birkaç yıl sonra kendisinin bir elemana ihtiyacı olduğunda bir arkadaşımı yönlendirdim. Hep beraber konuşurken söylediği bir cümle beni acayip şaşırttı.

“Keşke Hakan da bizimle çalışsa, neden ayrıldı anlamadım. Çağırıyorum gelmiyor.”

İnsaf.

Beni anlamayanı ve düşünmeyeni ben neden anlamaya ve düşünmeye çalışacağım ki? Geçmişte yaşananlardan dolayı onun yeri ayak seviyemde değil ama artık göbek seviyem civarında.

Aslında bu olay bana bir ders oldu. Ondaki sonraki iş görüşmelerimde neden beni tercih ettiklerini ben soruyorum ki, neden işe alındığımı bileyim.

Diğer taraftan;

Telefonum çaldı açtım;

“Abi bir şeye ihtiyaç var mı?”

Soruyu soran yıllar önce yanımda maaşlı çalışan ustalarımın birisiydi. Bir ara bir kopukluk yaşamış ama birbirimizi tekrar bulmuş ve görüşmeye devam ediyorduk. Yolu düştüğünde anacığım diye elini öpmek için annelere de uğrar, bana telefon açıp; evdeysen bir kahveni içmeye uğrayacağım der, geldiğinde bir kendine bir de bana kahve yapar, sağlığını, sıhhatimi sorar, bayramlarda aramadan geçmez. Elinden gelen her şeyi de benim için yapar.

İşyerimin son günlerinde personeli toplayıp;

“Arkadaşlar, sıkıntılı bir döneme giriyoruz. Maaşlarınızı gününde ödeyemeyebilirim. O yüzden ayrılmak isteyenleri yadırgamam ve her zaman için de çayımı, kahvemi içmeye beklerim.” Dediğimde, ayağa kalkıp

“Abi bittiyse müşteri aramadan biz çıkalım.” Çırağına dönüp,

“Yasin arabayı yükle.” Demiş ve son güne kadar yanımdan ayrılmamıştı.

Hele rahatsızlığımın ilk günlerinde, artık teşhis konmuş, ataklarda yapılacak olan müdahale belirlenmişti. Önceleri şu kortizona alışık olmadığımın sanırım, gereğinden çok sarsıyordu beni. Gene atak gördüğüm bir dönem İsa beni hastaneye bırakmış, işlerin aksamaması için de montaj yaptığı yere geri dönmüştü. Hastanede yatmayı istemiyor, damar yolum açılmış bir şekilde her gün hastaneye gidip kortizonumu alıp, çıkıyordum. Nasıl olsa beş günlük

bir tedaviydi. İşim bittikten sonra kendisini arayacaktım ve gelip beni alacaktı. Kortizonumu almıştım ve işim bitmişti. İşlemin bitmesine bir süre kalınca aramak istememiştim ki işlerini aksatmayayım. Tam işim bitince arayıp otoparkta beklediğimi söyledim. Otoparka indiğimde ilacın da etkisiyle biraz kaldırıma oturup dinleneyim istedim. Hafiften de içim geçmiş. Oturduğum yerde uyuklamaya başlamışım ki kolumdan tutup kaldırılırken kendime geldim. Gelen İsaydı;

“Abi kalk, dost var düşman var. Kimse seni böyle görmesin.”

Şimdi bu adama verilmesi gereken değeri varın siz belirleyin...

Dedik ya insan ilişkileri artık menfaatler üzerine kurulmuş. Gene bu sektördeki çalıştığım firmalardan birinin sahibi beni aradı. Daha önce de beraber çalıştığımızdan çalışma disiplinimi biliyordu.

“Hakan operasyon departmanında ipin ucu koptu, seninle bir görüşelim.”

“Abi durumumu biliyorsun. Eskisi kadar koşturabilecek durumda değilim. Ayrıca şu anda Ankara`dayım. Kontrollerim var.”

“İyi, geldiğinde hemen bana uğra.”

“Tamam.”

Kontrollerim sonrasında Antalya`ya döndüğümde ilk iş onun yanına gittim.

“Hoş geldin Hakan. Yarın başlayabilir misin?”

“Abi bir konuşsaydık. Senin tanıdığın Hakan değilim

ben artık. O kadar aktif çalışmıyorum.”

“Varlığın yeter orada. Disiplinsizlik aldı başını gidiyor. Ofis olmaktan çıktı. Senden tek isteğim disiplini sağlaman.”

Askeri kışla gibi olamazdı ama, neticede bir iş yeriydi orası. Dışarıda hepimiz serbesttik ama ofisin de kuralları olmalı ve o şekilde davranılmalıydı.

“Tamamdır abi, yarın gelir başlarım.”

Ertesi gün gittiğimde gerçekten de abartmadığını gördüm. Birbirlerine el şakaları, bağırarak küfürlü hitaplar, yeni gelen stajyerlere boş olan toplantı odasında yatırıp sırayla üzerine çıkmalar. Bunun gibi de bir sürü ben diyeyim saçmalık, siz deyin çocukluklar. Gerçekten de bir büyüklerinin aynı odada olması onları biraz frenlemişti. Daha düzeltilmesi gerekenler de vardı ve yavaş yavaş olmalıydı her şey. İzin günleri bile haftalık değil, kıdemli olanların özel işlerine göre yazılıyordu. İlk iş izin günlerini düzene sokmaktı. Haftalık izin çizelgesi çıkarttım. Mümkün olduğunca adil davranmaya çalışıyordum ama benim varlığımdan da rahatsızlık duymaya başlayanlar vardı. İstedikleri gibi at koşturamıyorlardı.

Daha sonra raporlama sistemi getirdim. Herkes yaptığı işi bir üstüne bildiriyor ve sonuçta bu raporlar müdürde toplanıyordu.

Bu rahatsızlık duyanlardan birisinin iznini cumartesi gününe yazmıştım. Sırayla değişiyordu herkesin izinleri. Havalimanına gittiğimde bana geldi ve;

“Benim iznimi cumartesiye yazmışsın.”

Listeye baktım, doğrudu.

“Evet öyle yapmışım.”

“İyi de cumartesileri zaten yarım gün çalışıyoruz. Değiştir onu.”

“Herkes sırayla o gün izin kullanacak. Sen de herkese dâhilsin.”

“Neyse ya ben abiyle hallederim.”

Biraz sonra telefon geldi ağabeyimden;

“Hakan Hıdır`ın iznini cumartesiye yazmışsın.”

“Evet abi geçen hafta, hafta içinde kullandı, tüm hafta boyunca havaalanında olması gerekiyor. Eğer disiplini sağlamam için getirdiyse beni lütfen buna müdahale etme yoksa otoriteyi kaybederim.”

Daha sonra onun izin günü değiştirilmiş. Üstelik bana haber verme gereği bile duyulmadan. O adam bundan sonra beni ipler mi?

Neyse, bir gün gene ofiste çalışıyorum. Kıkırdamalar, bağırışmalar olunca baktım; benim günlerce bitirtmek için uğraştığım el şakasını abi dediğim kişi elemanlara yapıyordu. Her iş yerinde olduğu gibi yalakalanacaklar ya, onlar da dersi kaynatmaya çalışan çocuklar gibi kikirdeyip şirinlikler yapıyorlardı patronlarına. Odasına geçmesini bekledim ve yanına gittim;

“Abi sen beni buraya disiplini sağla diye getirdin ama, sen bunlara el atarsan, benim kararlarımı bunların isteği ile değiştirirsen, ben nasıl sağlayacağım disiplini?”

Ondan sonra bana karşı hal ve tavırları değişmeye başlamıştı. Neyi yanlış yapıyordum diye çok düşündüm.

Ama bulamadım. Çalışmaya devam ettim. Ben çalışmakla vaktimi geçirmeyi tercih ederken ilk kıvılcımın çıktığı Hıdır ise yanına taraftar toplayıp onları kendi safına çekmeye çalışıyordu. Yaptı da. Bütün elemanlar, hatta patron onun avucunun içindeydi. Neredeyse bir kelime yabancı dili yoktu ve turizm acentesinde değnekçi gibi çalışıyordu ama sonradan öğrendim, patronun özel işlerini de yapıyormuş.

Neticede departmandan uzaklaştırılıp başka departmana atanmıştım ama ne atama. Haberi kendisi de vermedi. Başka bir yetkili yaptığı toplantıda yeni görevimi tebliğ etti ama ben memnun değildim yeni görevden. Üstelik görevin tanımı bile yoktu. Ama departmandaki herkes çok memnundu. Artık onları frenleyecek kimse yoktu ve gene kreşe çevirebilirlerdi.

Hepimize tek tek söz verdiler. Sıra bana geldiğinde,

“Beraber çalışmalarımızdan dolayı teşekkür eder, Allah’tan sizin de kendiniz gibi elemanlarla çalışma şansı yakalamanızı dilerim.” Dedim. Bol pullu bir balık türü vardır hani, bir tanesi onun gibi atladı;

“Ne demek istiyorsun? Dua mı beddua mı ediyorsun?”

“Sen kendinden memnun değil misin ki, beddua gibi algılıyorsun?”

Birkaç ay daha burada çalıştıktan sonra istifamı vermek için patronun odasına girdim. İstifa etmem gerekiyordu artık. Patron bana küsmüştü. Evet, yanlış okumadınız. Patronu elemanına küsmüştü. Ayrıca eskiden çalıştığım ve benim yetiştirdiklerimden birisiyle konuşmasını da duymuştum;

“Bu adamı da sen sardın başımıza.”

İstifamı verirken medenice teşekkür ettim ve mektubu uzattım. Yüzüme bile bakmadı;

“Ben senin bu ofiste gözüm kulağım olmanı beklerdim.”

“Abi sen ispiyoncu aramışsın o zaman. Yanlış eleman almışsın.”

Nasıl olsa artık benimle işi bitmişti. Üstelik gördüm ki ofisteki bu disiplinsizlikten kendisi de memnundu zaten.

Orada çalışmak için direktip de kendime zarar vermenin anlamı yoktu. Ülkede açlıktan ölen yoktu ama sinir krizleri geçirip suçlu olan ya da kendisine zarar veren çoktu.

19- TİCARET ZOR İŞ

Hastalığın sebebi olarak sinir, stres, sıkıntı olabilir düşüncesi var ya. Belki de ticaretle uğraşmam da buna sebep olmuş olabilir. Malum bizim ülkede zor iştir ticaret.

Ticarete atıldığımın ilk yılı. Zaman zaman hayal kırıklığı yaşasam da hala içimde müthiş bir şevk, sonunun iyi olacağına dair bir ses vardı. Ne de olsa bayilik ağı için de adımlarımı atmıştım üstelik sadece mal satarak değil yanına hizmeti de ekleyerek bayilerimi ikiye ayırmıştım. Birisi uygulama elemanlarına sahip sadece mal alacak olanlar; diğeri ise uygulama elemanları olmayan, işçilikle beraber mal satabilecek olduklarım. Daha önce bahsettiğim hayal kırıklıkları tabii ki imkânları kısıtlı olduğu halde ticaret yapma çabası içinde olan genç bir girişimcinin yaşadığı imkânsızlıklardı. Gelelim anımıza...

Dediğim gibi bayilik ağıma da kurmaya başlamıştım. Bununla beraber çok önem verdiğim ticari ahlaki da bozmadan devam ettirme çabaları içindeydim. Doğal olarak uygulama yaptığım bayilerin maliyetleri benim maliyetlerimden yüksekti. Ancak onların takip ettiği işlerde karşı karşıya kalırsak teklifimi geri çekiyordum. Belki ticaretin ana fikrine aykırıydı ama prensip işte. Hatta bir otelin şantiyesinde bayilerimden birisinin teklif verdiğini öğrendiğimde otel sahibi karşımda hayırlı olsun diyordu. Ben ne yaptım? Kusura bakmamasını bu işi yapamayacağımı, kendisine tavsiye edebileceğim firmanın ise bayiim olan firma olduğunu

söyledim. Bu işi kendisine bağladım. Telefonla da kendisine haber verdim. Peki o firma ne yaptı dersiniz? Yok, hayır başka bir yerden almadı. Keşke alsaydı. Benden aldığı malın ödemesini sekiz ay kadar sonra yaptı. Tabii ki çek almıştım, almaz mıyım hiç? Ne olacak yazıldı. Zar zor paramı aldım.

İşte bu uygulamalı bayilerimden biri, bir gün beni aradı. Daha önce de işini yapmış ve paramı almıştım. Yaklaşık yirmi gün kadar sonra montajını yapacaktık. Bu arada bu bahsettiğim bayiimle de samimiyetimiz ilerlemişti ve iş dışında da sohbet ediyorduk. Genelde O bana anlatıyor ben dinliyordum. Aradan bir hafta kadar geçmişti ve benim çek ödemem vardı. Tahsilâtım ise ertesi gün olacaktı. Yani bir gecelik paraya ihtiyacım vardı. Üstelik çekim de takastaydı. Alacaklı ile konuşup bir gün süre isteme şansım bile yoktu. Sıradan para isteyebileceğim kişileri aramaya başladım. Ama aldığım cevap hep aynıydı. Kusura bakma. Bu benim güvenilir olmamam sebebi ile değil piyasadaki sıkışıklıkla ilgili idi. Gerçekten piyasada müthiş bir tıkanma vardı. Tam o sırada kapıdan devamlı derdini dinlediğim bayiim girdi. Dertli olduğumu görünce biraz konuştuk ve bana duyabileceğim en güzel sözleri söyledi. Eğer bir günlüğüne olursa bana borç verebileceğini bir sonraki gün kendi ödemesinin olduğunu söyledi. Ben de herkesin yapacağı gibi kabul ettim. Ertesi gün parayı alabileceğimi söyledi ve gitti. O gece çok tatlı bir uyku çektim. Sabah kalktığımda harika bir kahvaltı yaptım ve işimin yolunu tuttum. Öğlene doğru ise doğru bayiimin yolunu tuttum. Gittiğimde çayımızı içtik, biraz sohbet ettik ve kasayı açıp ihtiyacım olan parayı sayarak bana verdi. Kendisine yarın saat 15:30 da parayı geri vereceğimi söyleyip doğru bankaya gidip hesabıma yatırdım ve ödememi yapmış olmanın huzuru içinde dükkanıma döndüm. Sırası gelmişken insanların en mutlu olduğu anlardan birisi borçlarını ödedikleri zamanmış. Bu da demek oluyor ki birçok insan ülkemizde mutsuz yaşamayı tercih ediyor. O gece de gayet mutlu, huzurlu

olduğum gecelerden birini daha uykuyla geçirdikten sonra sabah aynı şekilde kahvaltımı yapıp iş yerimin yolunu tuttum. Ancak o gün hava müthiş kapalı ve ortalık neredeyse akşam gibi kapkaraydı. Öğlene doğru bankayı arayıp bende bulunan çeki bozdurmak için hesabın müsait olup olmadığını sordum. Hesap müsaitti. Öğlen tatili saati geldiğinden bankaya gitmek için yeterli zamanımın olmadığını gördüm. Öğlen tatilinden hemen sonra parayı çekebilecektim.

Hemen Orhan ağabeyimi yani bayiimi arayıp isterse parayı bankada ödeyebileceğimi söyledim. Öyle ya eğer o da bankaya yatıracaksa gel git yapmaya gerek yoktu. Ama parayı dükkâna getirmemi istemişti.

“Tamam. Saatinden daha önce de getirebilirim belki yerinde misin?” dedim. Yerinde olduğunu akşama kadar bir yere gitmeyeceğini söyledi ve telefonu kapattık. Bu arada yağmurda yavaş yavaş kendisini hissettirecek şekilde artmaya başlamıştı. Saat 12:30 civarından iş yerimden bankaya doğru yola çıktım. Yağmur ben bankaya geldiğimde şiddetini artırmıştı. Bankoya doğru ilerledim, çeki memura teslim ettim ve karşılığı olan parayı saydım ve aldım. Dışarı çıktığımda resmen bardaktan boşalırcasına bir yağmur yağıyordu. Artık iyice şiddetlenmişti. Neyse ki arabam yakındı. Eski bir arabaydı ama ayağımı yerden kesiyordu işte. Üstelik araba benim de değildi. Annemin arabasıydı. Ankara`dan almıştık ve beraber getirmiştik. Hele o yolculukta Afyondan geçerken aldığımız sıcak ekmeğin kokusu arabada yayılınca dayanamayıp çiğ sucukla beraber o kocaman ekmeği yememizi ömür boyu unutmam. Ama şu anda arabanın içine girip çalıştırmaya çalışırken müthiş derecede rahatsız edecek bir rutubet kokusuyla karşılaşmak insanın içini oldukça karartmaktaydı. Bu kokuyu unutmaya çalışıp arabayı çalıştırmıştım ve yola koyulacaktım. Orhan ağabeyin dükkânı fazla uzak değildi. Yaklaşık 3 km kadardı. Daha

sonra iş yerime döner, sekreterimin demleyeceği bir çayla camın kenarında yağmuru seyrederek bütün yorgunluğumu atardım. Çok da güzel çay demliyordu. Daha önce yanımda çalışan sekreterler Allah'ın insanı yaratırken ne kadar da çok çeşidin ortaya çıktığını düşündürmüştü. Hele bir tanesi vardı ki unutmam mümkün değil. Benden kahve istemişti. Sonradan öğrendim ki bir takım rahatsızlıkları varmış. Eşinden kaynaklanan problemler onu bu hale getirmiş. Benim şirketimde rehabilitasyon merkezi ya da benzeri bir yer değildi. O yüzden daha sonraki iş müracaatlarında kendi hazırladığım iş başvuru formunu doldurtuyorum ve aşırı titizleniyordum. Yoksa hem bir firmayı idare etmek hem de sekreterime kahve yapmak zor olacaktı. Bütün bunlar kafamda dolaşırken telefonum çalmaya başladı. Telefonum bile az da olsa ıslanmıştı. Hafifçe üzerime silip cevap verdiğimde arayanın Orhan abi olduğunu gördüm;

“Alo Orhan abi selam”

“Neredesin?” Çok sert konuşuyordu. Üstelik selam vermiştim ama selamımı bile almamıştı.

“Abi bankadan yeni çıktım. Parayı çektim. Birazdan yanımdayım üstelik vadesinden önce ödüyorum bak borcumu.” Deyip güldüm.

“ Bekliyorum...” deyip telefonu kapattı.

Ne oldu ki buna diye düşünürken başka birilerine sinirlendi sanırım deyip yola çıktım. Ama yağmur o kadar şiddetlenmişti ki silecekler bile zor yetişiyordu camları temizlemeye. Ana caddeye doğru çıkarken telefonum tekrar çalmaya başladı. Açtığımda Orhan abinin sesini duydum. O zamanlar cep telefonları bu derece yaygın değildi. Firmalarda fazla yatırım yapmadıkları için bazı özellikler yoktu. Bu yüzden arayanın kim olduğunu da göremiyordun. İlk önce gelirken

şunu al, bunu al falan diyecek sandım. Daha yeni aramıştı.
“Efendim abi”

“Neredesin?”

“Abi şimdi konuştuk ya bankanın oradayım. Çıktım geliyorum.”

“Tabi tabi”

“ Anlamadım abi. Ne demek tabi tabi? Saat daha 14:00 ve ben yarım saat sonra yanındayım.”
“Hadi bakalım bekliyorum.”

“ Görüşürüz abi”

“ Görüşürüz.”

Demiştim ama ana yolda da müthiş bir su birikintisi vardı ve zor ilerliyordum. Yavaş yavaş da bu su birikintisi artık sele dönüşmeye başlamıştı, arabamın tamponunu geçiyordu. En sonunda yaklaşık 1 km kadar bir mesafe kalınca artık araba da isyan etmiş ve durmuştu. Hemen telefona sarıldım ve Orhan abiyi aradım.

“Abi selam”

“Ne var? Adı yok yaylasındaki 1000 koyununu mu satmaya çalışıyorsun?”

“One demek öyle?”

“Dolandırıp durma lafı, para var mı, yok mu?”

“Abi, arabamın motoru durdu. Selin ortasında kaldım. İnanmıyorsan ve gelebilersen gel. Ben sülemiş camisinin oradayım.”

“Ne geleceğim? Parayı buradan aldın buraya getir.”

O sinirle telefonu kapattım ve arabadan indim. Yürüyerek gidecektim, Bu kadar laftan sonra bir şekilde oraya gidip parasını vermem lazımdı. Zaten arabadan inmemle birlikte tamamıyla ıslanmıştım. Yürümeye başladım ama binaların saçaklarının altından falan değil, tam da yağmurun altında yürüyordum. Yaklaşık yarım saat kadar sonra Orhan abinin dükkânına ulaştım. Kapıdan içeri girdim;

“Oooo Hakancığım hoş geldin.” Şaka gibiydi. Sanki telefonda o kadar ters konuşan adam o değildi.

“Paranı getirdim. Say.”

“Otur, bir şeyler içelim.”

“Yok, teşekkür ederim, gördüğün gibi gelesiye kadar suyumu içtim ben.”

“Islanmışsın.”

“Yağmur bu sefer ıslak yağıyordu. Say şu parayı da ben gideceğim. Arabayı yolun ortasında bıraktım.”

“Estağfurullah Hakancığım ne sayması?”

Dalga mı geçiyordu bu adam benimle? Ters ters baktım ve çıktım. Gene yağmurun altında arabaya kadar gittim ama araba hala çalışmıyordu. Daha önceleri de arabayı götürdüğüm tamirciyi aradım. Bana telefonda tarif etti ben yaptım. Distribütör kapağında su kaçmış. Temizledikten sonra çalıştırdım ve hiç iş yerime uğramadan eve gittim. Sonra ne mi oldu?

Almış olduğu işi yaptık. Tabi kendimizi garantiye aldığımızı sanarak. İşe başlamadan önce çekimizi almıştık.

Çekin vadesi geldi, karşılığında ne hesapta para vardı, ne de Orhan abi vardı ortalıkta. Hala da o çeki tahsil edebilmiş değilim. Orhan abi mi? O da ortalıkta yok. Muhtemelen adı yok yaylasındaki bin koyunu satmaya çalışıyordu.

Hele bir tanesi daha var ki evlere şenlik;

Eskilerden hep dinleriz. Bizim zamanımızda diye başlarlar ve artık masalarda kalmış olan geçmişin güzelliklerinden bahsederler. Doğadan, komşuluktan, dostluklardan, sebzededen, meyveden, yemeklerden her şeyden. Gerçekten de masal dinler gibi ağızımız açık dinleriz. Sonu hep güzel biten bir masal gibi. Ama sadece dinlemek gerekiyormuş. Dedim ya büyüklerimiz hep derler bizim zamanımızda...

Şimdi ben diyorum. Benim zamanımda dostluğu da gördüm, akrabayı da gördüm, hemşeriği de gördüm hatta sizin zamanınızdakini de gördüm. Hiç unutamadığım hatta sözlerinin hala kulaklarımda çınladığı sizin zamanınızdan gelen bir adamcağız vardı müşterim olan. Adam elli sekiz yaşındaydı. Adamın bir işini yaptık ve paramızı da aldık. Güzel bir ticaretti. Hele benim gibi daha yeni yeni iş alıp da tırnaklarıyla bir yerlere gelme hayalleri kuran biri için. Al gülüm ver gülüm. Bir gün gene sizin zamanınızdaki adam dükkânıma geldi. Ayakta karşıladım. Nede olsa büyüğümdü ve saygı göstermem gerekiyordu. Yoksa zamane gençlerinden ne farkım olurdu!

“Amca hoş geldin. Sen buralara gelir miydin?”

“Hoş bulduk oğlum. Buradan geçiyordum hem tatlı yüzünü özledim, hem de bir acı kahveni içeyim dedim.”

Fedakâr sekreterim -aynı zamanda da tek elemanım- ön muhasebe temizlik ve sekreterlik işlerinin arasında acı

kahvelerimizi yaptı getirdi. Tam yudumlamaya başlamıştık ki;

“Oğlum bir iş var. Onu yapmamız lazım. Sende azıcık para kazan palazlan ki daha büyük işlere de adım atabilesin.”

“Sorma amca. Ben de bunaldım artık. Piyasalar tıkanmış durumda. Bir atılım yapmak istiyorum.” (ideallerime ulaşmak için iş yapmam gerekiyor ya)

“İyi işte oğlum, iş senin. Böyle ufak ufak büyüyeceksin. Zaten sende bu güler yüz tatlı dil olduktan sonra şehrin bir numarası olursun. Bayrağı devredecek senden iyi dürüst disiplinli birini mi bulacağız?”

İlginç. Adama hiç dil dökmeden iş almıştım. Herhalde para sonra diyecek diye düşünürken;

“Oğlum yalnız ödeme konusunda biraz sıkışıklığım var.”

Eveet işte sadede geldi diyordum ki

“Pazartesi montajı yap şu bir aylık çeki de teminat olarak vereyim sana onbeş gün sonra parayı getirir çeki alırım. Çek 300 milyon fazlası. Kendi çekim zaten. Başka bir yere veriyordum. Anlaşma bozuldu. Çek elimde kaldı. Ha sende ha bende fark etmez sana güveniyorum.”

İyi ya koskoca adam yalan söyleyecek değil ya. Hem çekin miktarı da fazla. Adam o parayı yakmak istemez. Ne de olsa bir personel maaşıydı. Diye düşündüm. Ama kim olsa aynı şeyleri düşünürdü. Ne iş olsa yaparım abi modundaki süper sekreterime seslendim.

“Hemen montaj programına dahil edin Hakkı amcamın işini.” Ne kadarda iş bitirici patronum öyle be.

“Amca başka emrin var mı?”

“O ne demek oğlum al şu çeki sende dursun”

“Allah bereket versin amca.”

“Bana müsaade bir sürü iş gücü var. Sana hayırlı işler”

Kapıya kadarda uğurladım.

Montaj günü geldi çattı. Montajımızı yaptık. Birde teşekkür aldık babam yaşındaki, sizin zamanınızdaki nur yüzlü tontiş amcadan. Tabii ki aramadım hemen. Birkaç gün geçmeliydi ki adama aç demesinler. Bir gün, üç gün, beş gün, tam onbeş gün. Bari ben arayayım dedim. Hemen telefona sarıldım. Nede olsa yeni açılmış bir işyeri ve başka gelir kaynağı olmayan idealist bir genç hepsinden de önemlisi maaş bekleyen sekreter ayrıca montaj ücreti bekleyen ustalar.

“Amca selam Hakan ben”

“Ooo Hakancığım nasılsın?”

“Sağ ol amcacığım nerelerdesin. Bak çayı yeni demlettim. Birer çay içeriz.”

“Şehir dışındayım. Yarın geliyorum. Sabah çayına sendeyim.”

“Tamam amca sabah çaya bekliyorum o zaman.”

E adam koskoca adam. Onca yıldır çalışıyor. Bizim gibi üç günlük değil ki. Yoğun tabi ayıp ettik adama.

Sabah işyerime içim kıpır kıpır geldim. Elemanlara para ödeyecektim. Ayrıca biraz nefes de alıracaktı bana bu para. Önce sekreterime ufak yollu bir fırça kaydım. Hakkı amca gelecekti, adam para getirecekti ve çayı bile demlememiştik daha. Bu adamdan daha gelecek bir sürü iş vardı. Bizim yaptığımıza bak. Neyse ki yarım saat kadar sonra çay demlenmişti. İçmedim tabii ki. Hakkı amcamla beraber içecektim. Bekledim. Saat 12 oldu hala gelen giden yoktu. Hemen telefona sarıldım:

“Hakkı amca Hakan ben müsait misin?”

“Çok özür dilerim Hakancığım gelemedim. Şantiyede problem çıktı.”

“Sorun değil amca müsait olunca ararsın beni. Görüşürüz.”

“Görüşürüz Hakan. Arayacağım seni. Aklımdasın.”

İçim rahattı nede olsa teminat diye aldığım çek vardı elimde. En kötü ihtimalle vadesi geldiğinde bozdururdum. Aradan 15 gün kadar daha geçmiş ve çekin vadesi gelmiş çatmıştı. Montaj gününden sonra çekin vadesine kadar bir ay geçmişti ve hala Hakkı amca beyin(!) yüzünü görmemiştim. Bu kadar iyi niyet yetmişti artık. Son bir kez daha telefon açacaktım. Olmazsa çeki tahsil edecektim. Ama aradaki 300 milyonluk farkı da almayı kendime yediremezdim. Onu iade etmeliydim. Aradım tekrar:

“Amca selam gene ben.”

“Aleyküm selam ne vardı?”

“Amca bak çekin vadesi de geldi. Gerçekten çok sıkıştım.”

“Git çek o zaman”

“Tamam. Farkı da sana getiririm.”

“Getirirsin getirirsin” (alaycı bir şekilde)

Vardı bunda bir iş. Adamın sesi hem sinirliydi hem de alaycı. Hadi hayırlısı. İnşallah sakata gelmeyiz. Zaten masrafları karşılayacağız, millete mahcup olmayacak diye cepte beş parasız geziyoruz.

Gittim hemen bankaya. Sıra bana geldi ama bir ömür gibi geçti o süre. Parasız kalıp da ödemesi olanlar bilirler. Paraya ulaşacağını bildiği süre ne kadar da zor geçer. Aynı askerlikteki teskere alacağın son gün gibi.

Çeki bankodaki görevliye verdim. Hoş geldiniz derken dalga geçer gibiydi. Ya bugün bende iyice paranoya oldu. Herkes sanki benimle dalga geçiyor. Ne kadar salak olduğumu yüzüme vurur gibiler. Konuşan ayna gibi duran bilgisayar ekranına bir süre baktıktan sonra bana dönüp:

“Maalesef.” Dedi bankodaki görevli

“Anlamadım. Ne demek maalesef?”

“Hesap müsait değil.”

“Yapma ya”

“Yapacak bir şey yok.”

Yok bu sefer dalga geçti.

“bir saniye. Telefon açayım”

“tamam ben buradayım beyefendi.”

Hemen gene yüzyılın icadı telefona sarıldım ama kapalıydı. İşyerini aradım. Cevap vermiyordu. Yok artık elimi çabuk tutup çeki yazdırmalı ve hemen hukuki işlemlere başlamalıydım bu resmen benimle dalga geçiyordu yoksa yapmamalı mıydım? Hani insanlık hali belki de başına bir şey gelmiş ve ondan telefonlarıma çıkmıyordur. Çaresiz çeki yazdırdım. Yazdırmadan öncede firmanın bütün çeklerinin son zamanlarda yazıldığını söylemişti bankodaki memur – bunu zamanında söylesen de insani düşünmesem kendimi strese sokmasam ya be kadın - diyemedim tabiki. Sonrada avukatıma koştum ve evrağı verdim. Borç harç bulduğum geçici teminatla beraber. Bu arada uyanığım ya daha önce aldığım Hakkı amcanın arabasının plakasını da beraberinde yazıp verdim dehşet avukatıma. Ah şu avukatlar. Hepsi böyle değildir biliyorum ama konuşma tarzları yok mu. Kahrediyor beni.

“Tamam abi merak etme. Hemen çökeriz abi. 20 gün sonra paran elinde.”

Ne bileyim şu anda 13 yıl geçmesine rağmen paramı alamadım. O para da diğerleri gibi gitti. Neden mi. Kısaca anlatayım: Hakkı amcam bana işi vermeden bir gün önce şirketi devretmiş. Çek koçanını tam anlamıyla aşırmış. Güzel numara; benim öyle düşüneneğimi tahmin ederek, tutarından fazla çek yazıp teminat olarak dursun diye bana vermiş. Şirketi devir alanlar çeklerle karşılaşınca zamanında onun iptalini yaptırmayarak kaçmışlar. Onlar da ortalıkta yoklar sanırım başka bir çeşit sahtekârlar ya da ben oyun içinde oyuna geldim. Plakasını aldığım arabayı mı soruyorsunuz. Avukatımın daha önemli işleri olduğundan sanırım; 2 ay

kadar sonra beni arayıp arabanın başkasına devredildiğini söyledi. Hakkı amcayı tabii ki aradım. Yeni işyerine gittim:

“Amca selam nasılsın?” O babacan beni gaza getiren adamdan eser kalmamıştı:

“İyiyim sen nasılsın?”

“Çok sıkıştım. Şu hesabımızı halledelim mi?”

“Sen beni avukata verdin. Git onunla hallet.”

“Abi biliyorsun. Ben yeni yeni ayakta durmaya çalışıyorum. Tırnaklarımla bir yerlere gelmeye çalışıyorum. Bunu yapma abi bana.”

“Hayat bu”

Bu cümleye sinir oluyorum. Daha sonraları defalarca duymuştum bu cümleyi. Her seferinde tüylerim diken diken olmuştu.

“Abi biz hayatı sizin nesilden öğrendik. Sizler demiyor musunuz bizim zamanımızda “ söz senetti” diye?”

“Ohoo sen 40 yıl öncesinden bahsediyorsun.”

Aman dostlar genelleme yapmıyorum ama insanoğluyula muhatap olurken genç, yaşlı bakmayın...

Memleketimizde ticaret bu kadar zor, stresli ve sıkıntılı. Bunun gibi belki de onlarca olay yaşadım. MS olmamın sebeplerinden birisi de bu olaylardı belki de. Sonuçta trafoyu patlattık işte.

20- MS`İN SEBEBİ

Aslında sanılanın aksine MS hastalığının sebebini ben biliyorum. Tıbbi olarak olmasa da şöyle izah edeyim. Sebebi; insanca yaşamamak, insanların yaptıklarına kayıtsız kalamamak. Geçmişinizi gözünüzün önüne getirin. Hepinizin yaşadıkları aslında çevrenizdekilerin yaptıklarına ya kayıtsız kalamamış ya da bir şey diyemediğinizden sessiz sessiz içinize atmışsınızdır. Birisi geliyor size bir şeyler söylüyor. Yalan olduğunu bildiğiniz halde ayıp olur düşüncesiyle ses çıkartmıyorsunuz. Bırakın bu söylediğinin sonucunu o düşünsün. Eğer bunu söylüyorsa zaten sonucunu göze almıştır. Göze almadıysa da rezil olmaya alışkıdır. Ben artık öyle yapıyorum. İnanmış gibi görünmek yerine yalanını yüzüne vuruyorum. Yaptığı doğruymuş gibi onaylamak yerine, yanlış olduğunu söylüyorum. Bozulanlar olmuyor mu? Elbetteki oluyor ama onun bozulması benim sağlığımdan önemli değil. Herkes bu dünyada nasıl yaşaması gerektiğini bilecek. Ben mi dünyayı değiştireceğim? Hayır sadece o kişinin bana yaklaşımı değişse benim için yeter.

“Aman onunla konuşurken dikkat edeyim, o adamın yüzüne vuruyor. Patavatsız işte ne olacak.”

Ben var patavatsız? Sen beni kandırmaya çalışırken yalancı değilsin ama ben yalanını yüzüne vurunca patavatsızım. Senin gözünde patavatsız olayım, ne olacak ki?

İnsanca yaşamamak ne demek diyenlerinizi duyuyorum. O da uykunuzu yeterince almak, atıştırmalıklarla

ya da abur cuburla karnınızı doyuracağınıza, düzgünce yemeğinizi yemek, kendinize zarar verecek şeylerden uzak durmak. Çalışmanın yanında dinlenmeyi, dinlenmenin yanında çalışmayı ihmal etmemek.

Bütün bunlara dikkat edin bakın nasıl kendinizi farklı hissedeceksiniz. Hayattaki her şey sizin istediğiniz gibi olmaz. Buna imkan yok zaten. Dünyada insan nüfusu kadar da karakter çeşidi var. O yüzden başkalarını da oldukları gibi kabul edin. Herkes sizin istediğiniz kalıplarda olamaz. Bunları hem kendiniz kabul ettiğinizde hem de çocuklarınıza aşıladığımızda, siz de mutlu bir yaşam süreceksiniz, çocuklarınız da ona göre davranış biçimlerini belirleyecektir.

21- SON SÖZ

Bunlar benim yaşadıklarım ve yaptıklarım. En son kontrolümde MR sonucumun bir önceki MR`ıma göre daha iyi olduğunu söyledi doktorum. Belki sizlere anlattığım olaylar da bunda etkili olmuştur. Sonuçta hangi rahatsızlığa sahip olursanız olun, moral çok önemli. Motivasyonunuzu da hiçbir zaman kaybetmeyin. Beni bu şekilde yaşamaktan hiçbir şey alıkoyamaz. Çünkü ben böyle mutluyum. Bizim iletişim sorunumuz insanlar arasında değil, beynimizle organlarımız arasında. İnsanlardan kaçmayın, toplumun bir ferdi olarak hayata sıkı sıkıya tutunun ve buradaki konumunuzu belirleyin. Hani şu sosyalleşmek muhabbeti.

Daha önce de dediğim gibi her kesin derdi başından aşkınken, kimse size gel şunu yap, gel şu guruba katıl, hadi resim yap, bir koroya dahil ol demez. Dünyanın en büyük derdi olan parayı icat eden Lidyahlılara kaçımız küfretmemişizdir ki? Bulacak başka bir şey yok muydu diye. O paraya sahip olabilecek uğraşlar edinip ailelerimize destek olalım. Az ve ya çok. Miktarı önemli değil ama mesajı önemli.

“ Ben de bu toplumun üretken bir ferdiyim.”

Engelleri bizler oluşturmayalım. Bırakalım bu hayatı yaşarken konumumuz kendiliğinden ortaya çıksın. Aciz, yardıma ihtiyacı olan birer fert olarak değil; saygı duyulan, üreten birer fert olarak görsün insanlar. Sizleri motive edecekse; dünyada yaşanmış yüzbinlerce örnek ve bunlarla ilgili çekilmiş filmler var. Oturun onları seyredin. Adam

sadece gözkapaklarını oynatabildiği halde kitap yazıyor. Ya da bacakları olmayanlar dans yarışmalarına katılıp derece alıyor. Hatırlayın; iki bacağı da olmayan atlet sapasağlam sporcularla yarışıyor. Bunlar sadece aldıkları ilaçlarla olmuyor. Hayatla mücadele ederek yapıyorlar. Hiçbir şey için geç değil. Her yeni doğan gün, yaşantımızda bir başlangıçtır.

Şu anda bir maç yapıyorsunuz. Bir gol rahatsızlığınız size atıyor, bir gol de siz ona atıyorsunuz. Gelin yapacaklarınızla, hayata bakış açınızla şu maçın sonucunu siz belirleyin.

Ben sizi gaza vermeye falan çalışmıyorum. Sadece muhakkak sizin de yapabileceğiniz bir şeylerin olduğunu hatırlatıyorum. Hepinize geçmiş olsun. Allah bir an önce şifanızı versin.

